

RAPORT PÓLROCZNY 2021
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A

SIERPIEŃ 2021

citi handlowy®

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. euro***	
	I półrocze 2021	I półrocze 2020	I półrocze 2021	I półrocze 2020
	01.01.-30.06.2021	01.01.-30.06.2020	01.01.-30.06.2021	01.01.-30.06.2020
dane dotyczące skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	372 580	637 943	81 937	143 640
Przychody z tytułu opłat i prowizji	369 650	306 970	81 292	69 118
Zysk brutto	626 458	167 481	137 769	37 710
Zysk netto	467 594	115 663	102 832	26 043
Całkowite dochody	14 424	380 600	3 172	85 697
Zmiana stanu środków pieniężnych	10 548 755	(1 464 254)	2 319 852	(329 694)
Aktywa razem*	57 661 490	60 941 538	12 754 709	13 205 673
Zobowiązania wobec banków*	1 639 176	5 118 861	362 585	1 109 227
Zobowiązania wobec klientów*	43 278 955	43 393 906	9 573 296	9 403 204
Kapitał własny*	7 595 391	7 580 967	1 680 099	1 642 751
Kapitał zakładowy*	522 638	522 638	115 607	113 253
Liczba akcji (w szt.)*	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)*	58,13	58,02	12,86	12,57
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)*	20,8	22,6	20,8	22,6
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	3,58	0,89	0,79	0,20
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	3,58	0,89	0,79	0,20
dane dotyczące skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego				
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	372 623	637 619	81 946	143 567
Przychody z tytułu opłat i prowizji	325 909	284 569	71 673	64 074
Zysk brutto	624 921	162 136	137 431	36 507
Zysk netto	471 190	111 874	103 623	25 190
Całkowite dochody	18 116	376 574	3 984	84 790
Zmiana stanu środków pieniężnych	10 548 806	(1 464 219)	2 319 864	(329 686)
Aktywa razem*	57 163 160	60 632 397	12 644 479	13 138 684
Zobowiązania wobec banków*	1 639 064	5 118 749	362 561	1 109 203
Zobowiązania wobec klientów*	43 228 055	43 411 106	9 562 037	9 406 931
Kapitał własny*	7 533 321	7 515 205	1 666 369	1 628 501
Kapitał zakładowy*	522 638	522 638	115 607	113 253
Liczba akcji (w szt.)*	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)*	57,66	57,52	12,75	12,46
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)*	20,5	22,3	20,5	22,3
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	3,61	0,86	0,79	0,19
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł/euro)	3,61	0,86	0,79	0,19
Zadeklarowana dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)**	1,20	-	0,27	-

*Porównywalne dane bilansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku. Dodatkowe informacje dotyczące kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego zawarte są w nocie nr 5, w sekcji „Adekwatność kapitałowa” oraz „Informacji w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku” podlegającej publikacji na stronie internetowej Banku. Kalkulacja łącznego współczynnika kapitałowego na dzień 30 czerwca 2021 nie była przedmiotem przeglądu ani badania przez niezależnego biegłego rewidenta.

**W dniu 17 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2020 rok oraz uchwałę w sprawie podziału niepodzielonego zysku za 2019 rok. W dniu 20 lipca 2021 roku Bank otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące polityki dywidendowej Banku. W nawiązaniu do powyższych zdarzeń Zarząd Banku w dniu 20 lipca 2021 roku podjął uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2020 rok. Dodatkowe informacje dotyczące wypłaty dywidendy znajdują się w Nocie 32.

***Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2021 roku 4,5208 zł (na dzień 31 grudnia 2020 roku: 4,6148 zł; a dzień 30 czerwca 2020 roku: 4,4660 zł); pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca I półrocza 2021 roku 4,5472 zł (I półrocza 2020 roku: 4,4413 zł).

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ZA OKRES 6 MIESIĘCY KOŃCZĄCY SIĘ 30 CZERWCA 2021 ROKU

SIERPIEŃ 2021

SPIS TREŚCI

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	6
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”)	11
2. Oświadczenie o zgodności	11
3. Znaczące zasady rachunkowości	12
4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	14
5. Zarządzanie ryzykiem	15
6. Wynik z tytułu odsetek	31
7. Wynik z tytułu opłat i prowizji	31
8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	32
9. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	32
10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	33
11. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	34
12. Podatek dochodowy	34
13. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach	35
14. Należności od banków	36
15. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	36
16. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	37
17. Należności od klientów	38
18. Wartości niematerialne	39
19. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	39
20. Inne aktywa	39
21. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	40
22. Zobowiązania wobec banków	40
23. Zobowiązania wobec klientów	40
24. Inne zobowiązania	41
25. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów wymagalności/zapadalności	41
26. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych	42
27. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu	44
28. Rachunkowość zabezpieczeń	44
29. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	46
30. Sezonowość lub cykliczność działalności	47

31.	Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych _____	47
32.	Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy _____	47
33.	Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku _____	47
34.	Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych _____	47
35.	Informacja o akcjonariuszach _____	48
36.	Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej _____	48
37.	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych _____	48
38.	Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym _____	50
39.	Jednostki powiązane _____	51
40.	Inne istotne informacje _____	52
41.	Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym _____	52

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł	Za okres	II kwartał		I półrocze	
		01.04.-30.06.2021	01.01.-30.06.2021	01.04.-30.06.2020	01.01.-30.06.2020
	Nota				
Przychody z tytułu odsetek	6	161 237	349 075	267 635	595 265
Przychody o podobnym charakterze	6	10 765	23 505	17 474	42 678
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze	6	(3 608)	(7 146)	(20 002)	(70 881)
Wynik z tytułu odsetek	6	168 394	365 434	265 107	567 062
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	173 972	369 650	145 147	306 970
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	(23 306)	(46 497)	(21 364)	(42 200)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	7	150 666	323 153	123 783	264 770
Przychody z tytułu dywidend		9 087	9 097	11 327	11 428
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	8	93 058	207 587	101 621	94 342
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	25	3 598	459 106	69 447	174 201
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		2 619	3 955	5 838	4 145
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		(675)	21	1 291	(1 463)
Pozostałe przychody operacyjne	9	4 367	9 561	4 597	10 876
Pozostałe koszty operacyjne	9	(10 513)	(16 590)	(8 539)	(15 188)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	9	(6 146)	(7 029)	(3 942)	(4 312)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	10	(252 618)	(587 397)	(268 516)	(621 172)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		(28 921)	(56 369)	(30 450)	(54 025)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów		(175)	(433)	(18)	(394)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	11	(9 618)	(15 774)	(110 032)	(203 499)
Zysk operacyjny		129 269	701 351	165 456	231 083
Podatek od niektórych instytucji finansowych		(38 715)	(74 893)	(32 613)	(63 602)
Zysk brutto		90 554	626 458	132 843	167 481
Podatek dochodowy	12	(17 818)	(158 864)	(43 539)	(51 818)
Zysk netto		72 736	467 594	89 304	115 663
W tym:					
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej (w tys. zł)			467 594		115 663
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)			130 659 600		130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)			3,58		0,89
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)			3,58		0,89

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dane finansowe prezentowane w ujęciu kwartalnym za okres 01.04.2021 – 30.06.2021 nie były przedmiotem odrębnego przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za okres	II kwartał		I półrocze	
		01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
<i>w tys. zł</i>	Nota				
Zysk netto		72 736	467 594	89 304	115 663
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:		(87 526)	(453 170)	220 183	264 937
Wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	13	(87 387)	(453 074)	220 271	264 700
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(139)	(96)	(88)	237
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		(87 526)	(453 170)	220 183	264 937
Całkowite dochody ogółem		(14 790)	14 424	309 487	380 600
W tym:					
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej			14 424		380 600

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dane finansowe prezentowane w ujęciu kwartalnym za okres 01.04.2021 – 30.06.2021 nie były przedmiotem odrębnego przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

<i>w tys. zł</i>	Stan na dzień	30.06.2021	31.12.2020
	Nota		
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym		14 961 644	4 488 332
Należności od banków	14	901 679	570 247
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	5 173 773	4 350 540
Pochodne instrumenty zabezpieczające	28	7 055	-
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	13 647 310	27 323 571
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		82 427	78 473
Należności od klientów	17	20 597 024	21 914 223
Rzeczowe aktywa trwałe		461 516	476 909
Wartości niematerialne	18	1 229 389	1 252 583
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		43 521	48 714
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	219 137	174 223
Inne aktywa	20	330 852	257 560
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	21	6 163	6 163
Aktywa razem		57 661 490	60 941 538
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	22	1 639 176	5 118 861
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	3 116 777	3 656 422
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	98 025
Zobowiązania wobec klientów	23	43 278 955	43 393 906
Rezerwy		75 590	84 775
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		5 463	3 666
Inne zobowiązania	24	1 950 138	1 004 916
Zobowiązania razem		50 066 099	53 360 571
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		522 638	522 638
Kapitał zapasowy		3 002 266	3 002 265
Kapitał z aktualizacji wyceny		(3 057)	450 017
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 808 854	2 793 561
Zyski zatrzymane		1 264 690	812 486
Kapitał własny razem		7 595 391	7 580 967
Zobowiązania i kapitał własny razem		57 661 490	60 941 538

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2021 roku	522 638	3 002 265	450 017	2 793 561	812 486	7 580 967
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(453 074)	(96)	467 594	14 424
zysk netto	-	-	-	-	467 594	467 594
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	(96)	-	(96)
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	(453 074)	-	-	(453 074)
Transfer na kapitały	-	1	-	15 389	(15 390)	-
Stan na 30 czerwca 2021 roku	522 638	3 002 266	(3 057)	2 808 854	1 264 690	7 595 391

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2020 roku	522 638	3 003 290	114 893	2 867 358	566 476	7 074 655
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	264 700	237	115 663	380 600
zysk netto	-	-	-	-	115 663	115 663
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	237	-	237
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	264 700	-	-	264 700
Transfer na kapitały	-	(1 025)	-	(72 590)	73 615	-
Stan na 30 czerwca 2020 roku	522 638	3 002 265	379 593	2 795 005	755 754	7 455 255

<i>w tys. zł</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2020 roku	522 638	3 003 290	114 893	2 867 358	566 476	7 074 655
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	335 124	(1 207)	172 395	506 312
zysk netto	-	-	-	-	172 395	172 395
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	392	-	392
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	335 124	-	-	335 124
zyski/(straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	(1 599)	-	(1 599)
Transfer na kapitały	-	(1 025)	-	(72 590)	73 615	-
Stan na 31 grudnia 2020 roku	522 638	3 002 265	450 017	2 793 561	812 486	7 580 967

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

<i>w tys. zł</i>	Za okres	01.01.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2020
A. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
I. Zysk netto		467 594	115 663
II. Korekty		9 610 921	(2 030 575)
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		158 864	51 818
Amortyzacja		56 369	54 025
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe		30 311	182 821
Wynik z tytułu rezerw		(8 639)	20 948
Wynik z tytułu odsetek		(365 434)	(567 062)
Przychody z tytułu dywidend		(9 097)	(11 428)
Wynik ze sprzedaży aktywów trwałych		433	394
Wynik z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych		(186)	(1 789)
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(3 955)	(4 135)
Inne korekty		14 118	11 205
Zmiana stanu należności od banków		(255 905)	407 520
Zmiana stanu należności od klientów		1 288 580	156 168
Zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		12 905 771	(9 482 121)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		(836 831)	(1 297 517)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		(7 055)	(678)
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do zbycia		-	(6 163)
Zmiana stanu innych aktywów		(64 732)	(37 574)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(3 479 728)	389 523
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		(1 113 885)	6 007 084
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		(539 645)	1 707 593
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		(98 025)	33 642
Zmiana stanu innych zobowiązań		939 592	355 151
Odsetki otrzymane		591 223	728 672
Odsetki zapłacone		(9 905)	(76 021)
Podatek dochodowy zapłacony		(86 788)	(135 413)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		10 573 045	(1 397 674)
B. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Wpływy		2 180	1 260
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		1 948	1 127
Dywidendy otrzymane		232	133
Wydatki		(19 596)	(64 015)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(7 935)	(15 568)
Nabycie wartości niematerialnych		(11 661)	(48 447)
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		(17 416)	(62 755)
C. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Wydatki		(5 925)	(8 274)
Wydatki z tytułu opłat leasingowych		(5 925)	(8 274)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(5 925)	(8 274)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		(949)	4 449
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto		10 548 755	(1 464 254)
F. Środki pieniężne na początek okresu		4 519 640	3 796 861
G. Środki pieniężne na koniec okresu (patrz nota 29)		15 068 395	2 332 607

Noty objaśniające stanowią integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”)

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem założycielskim z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538. Bank działa jako spółka akcyjna. W okresie sprawozdawczym nazwa podmiotu nie uległa zmianie.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, podczas gdy jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Citigroup Inc.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych dla osób fizycznych i prawnych. Bank jest również 100% akcjonariuszem Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. („DMBH”), prowadzącego działalność maklerską w zakresie szerokiego katalogu instrumentów finansowych oraz usług, skierowanych do osób fizycznych oraz prawnych.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku - jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej „Grupą”).

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale / w głosach na WZ (w %)	
		30.06.2021 r.	31.12.2020 r.
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o. (w tym pośrednie powiązania poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.)	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji*	Warszawa	-	100,00
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

*Z dniem 30 kwietnia 2021 roku zakończona została likwidacja Spółki PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji i złożony został wniosek do KRS o wykreślenie Spółki z rejestru handlowego. W dniu 23 lipca 2021 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wykreśleniu Spółki PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji z Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2021 roku do 30 czerwca 2021 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku. Porównawcze dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone w złotych polskich (waluta prezentacji) w zaokrągleniu do tysiąca złotych. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości MSR 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i z innymi obowiązującymi przepisami.

Nie zawiera ono wszystkich informacji wymaganych dla pełnego rocznego sprawozdania finansowego i powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757), Bank jest

zobligowany do publikacji wyników finansowych za okres 6 miesięcy, kończący się 30 czerwca 2021 roku, który jest uznawany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Banku zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 19 sierpnia 2021 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty publikacji. Na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Grupę dotychczasowej działalności.

3. Znaczące zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzeniu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za pierwsze półrocze 2021 roku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi i opisanymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku, z wyjątkiem obciążenia podatkiem dochodowym, które zostało skalkulowane zgodnie z zasadami określonymi w MSR 34.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Przy sporządzeniu tego sprawozdania Grupa przyjęła te same zasady oszacowania, które zastosowano do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Kluczowe szacunki zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2020. Dodatkowo w odniesieniu do sprawozdań śródrocznych Grupa stosuje zasadę ujmowania obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego na podstawie szacunku rocznej efektywnej stawki podatku dochodowego, jakiej Grupa oczekuje w pełnym roku obrotowym.

Standardy i interpretacje zatwierdzone, lecz jeszcze nieobowiązujące na dzień 30 czerwca 2021 roku, które mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy to:

- Zmiany do MSSF 3 polegające na aktualizacji odniesienia do założeń koncepcyjnych;
- Zmiany do MSR 16 zabraniające odliczania od kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jakichkolwiek wpływów ze sprzedaży pozycji wytworzonych w trakcie doprowadzenia tego składnika aktywów do miejsca i stanu umożliwiającego mu działanie w sposób zamierzony przez kierownictwo. Zamiast tego jednostka ujmuje przychody ze sprzedaży takich pozycji oraz koszt wytworzenia tych pozycji w rachunku zysków i strat. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do MSR 37 precyzujące, że „koszt wykonania” umowy rodzącej obciążenia obejmuje „koszty bezpośrednio związane z umową”. Koszty bezpośrednio związane z umową mogą być kosztami inkrementalnymi związanymi z wykonaniem umowy lub alokacją innych kosztów, które są bezpośrednio związane z realizacją umów. Data obowiązywania - okres roczny rozpoczynający się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2018-2020, wyjaśniające użyte słownictwo oraz poprawiające drobne niekonsekwencje, przeoczenia lub sprzeczności między wymogami standardów w MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy, MSSF 9 Instrumenty Finansowe, MSR 41 Rolnictwo oraz przykładach w MSSF 16 Leasing.

Wyżej wymienione zmiany obowiązują od 1 stycznia 2022 roku i nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, w tym:

- MSSF 17 „Ubezpieczenia” zastępujący dotychczas obowiązujący MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i wprowadzający kompleksowe uregulowania w obszarze rachunkowego podejścia do umów ubezpieczeniowych, a w szczególności wyceny wynikających z nich zobowiązań. Standard eliminuje dotychczas dopuszczaną przez MSSF 4 różnorodność w ujęciu rachunkowym umów ubezpieczeniowych ze względu na krajowe jurysdykcje;
- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” w zakresie prezentacji zobowiązań finansowych w podziale na krótko i długoterminowe, doprecyzowująca kryteria klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe;

- Zmiana do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz Oświadczenia praktycznego 2 „Dokonywanie ocen materialności” w zakresie ujawniania zasad (polityki) rachunkowości, wprowadzająca wymóg ujawniania materialnych zasad rachunkowości zastępujący dotychczasowy wymóg ujawniania istotnych zasad rachunkowości, wydana 12 lutego 2021 roku;
- Zmiana do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” wprowadzająca definicję wartości szacunkowych, obejmującą również definicję zmiany wartości szacunkowych, zamiast dotychczasowej definicji zmiany wartości szacunkowych, wydana 12 lutego 2021 roku;
- Zmiany do MSSF 16 „Leasing” przedłużające o rok zwolnienie z ujmowania obniżek czynszu w związku z COVID-19 jako modyfikacji leasingu, data efektywna 1 kwietnia 2021 roku. Zmiana dotyczy obniżek czynszu obejmujących okres wykraczający poza pierwotny okres zwolnienia, czyli po 30 czerwca 2021 r.;
- Zmiana do MSR 12 „Podatek dochodowy” zawężająca zwolnienie z ujmowania aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tak że nie obejmuje ono transakcji, w wyniku których powstają opodatkowane i odliczalne różnice przejściowe w równych kwotach;
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz do MSR 28 „Jednostki stowarzyszone” („Sprzedaż lub przekazanie aktywów pomiędzy inwestorem a spółką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem”). Komisja Europejska podjęła decyzję o odroczeniu zatwierdzenia tych zmian na czas nieokreślony. Zmiany wyjaśniają, że w przypadku transakcji dokonanej ze spółką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem zakres w jakim należy ująć związany z transakcją zysk lub stratę zależy od tego czy przekazane lub sprzedane aktywa stanowiły przedsięwzięcie:
 - całość zysku lub straty jest rozpoznawana w przypadku, gdy przeniesione aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia (niezależnie czy przedsięwzięcie ma formę jednostki zależnej czy też nie).
 - część zysku lub straty jest rozpoznawana w przypadku gdy transakcja dotyczy aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdowały się w jednostce zależnej.

nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje obowiązujące od 1 stycznia 2021 roku:

- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 wprowadzające zwolnienie z ujmowania jednorazowego wyniku z tytułu modyfikacji aktywów finansowych oraz praw do użytkowania, jeżeli modyfikacja wynika wyłącznie z reformy wskaźników stóp procentowych, a nowa stopa jest ekonomicznie tożsama z dotychczasową. Zmiany wprowadzają również dodatkowe uproszczenia w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, a także obowiązkowe ujawnienia w zakresie przygotowania jednostki do wdrożenia alternatywnych stóp bazowych i zarządzania ryzykiem związanym z reformą;
- Zmiany do MSSF 4 wydane 25 czerwca 2020 roku w związku z przesunięciem daty wejścia w życie MSSF 17, w zakresie obowiązku dostosowania do MSSF 9

nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe.

Podatek dochodowy w śródrocznych sprawozdaniach finansowych

Podatek dochodowy w śródrocznych sprawozdaniach finansowych jest ustalany zgodnie z MSR 34. Obciążenie podatkowe jest obliczane przy zastosowaniu oszacowanej średniej rocznej efektywnej stawki podatkowej, zastosowanej do zysku brutto osiągniętego w danym okresie śródrocznym. Obliczenie średniej rocznej efektywnej stawki podatku dochodowego wymaga użycia prognozy zysku brutto za cały rok obrotowy oraz różnic trwałych dotyczących wartości bilansowych i podatkowych aktywów i zobowiązań.

Waluty obce

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia skonsolidowanego śródrocznego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przy początkowym ujęciu przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji walutowych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany, w ramach wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł		30 czerwca 2021 r.	31 grudnia 2020 r.	30 czerwca 2020 r.
1	USD	3,8035	3,7584	3,9806
1	CHF	4,1212	4,2641	4,1818
1	EUR	4,5208	4,6148	4,4660

4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jednostki dominującej jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – Bankowości Instytucjonalnej i Bankowości Detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Podział ten podlega określonym założeniom i jest określany w taki sposób, jaki jest analizowany z perspektywy Zarządu Banku. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest na stawkach bazujących na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i zobowiązań. Podstawą oceny wyników działalności segmentu jest zysk lub strata brutto.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Bankowość Instytucjonalna

W ramach segmentu Bankowości Instytucjonalnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Oferta Grupy w segmencie Bankowości Instytucjonalnej obejmuje m.in.:

- Usługi kredytowe i depozytowe,
- Usługi zarządzania gotówką,
- Usługi finansowania handlu,
- Usługi maklerskie,
- Leasing,
- Usługi powiernictwa papierów wartościowych,
- Produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych,
- Usługi bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usługi doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych.

Działalność segmentu obejmuje także transakcje na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych.

Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produkty i usługi finansowe klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Pełen zakres produktów bankowych w segmencie Bankowości Detalicznej obejmuje:

- Prowadzenie rachunków bieżących i oszczędnościowych,
- Pożyczki gotówkowe,
- Kredyty hipoteczne,
- Karty kredytowe,
- Usługi zarządzania majątkiem,
- Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

	Za okres			01.01. – 30.06.2021			01.01. – 30.06.2020		
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem			
<i>w tys. zł</i>									
Wynik z tytułu odsetek	172 873	192 561	365 434	302 783	264 279	567 062			
Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:	(15 470)	15 470	-	(29 915)	29 915	-			
przychody wewnętrzne	-	15 470	15 470	-	29 915	29 915			
koszty wewnętrzne	(15 470)	-	(15 470)	(29 915)	-	(29 915)			

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł	Za okres			01.01. – 30.06.2021			01.01. – 30.06.2020		
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem			
Wynik z tytułu opłat i prowizji	218 545	104 608	323 153	165 239	99 531	264 770			
Przychody z tytułu dywidend	1 508	7 589	9 097	1 186	10 242	11 428			
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	192 815	14 772	207 587	77 932	16 410	94 342			
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	459 106	-	459 106	174 201	-	174 201			
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 955	-	3 955	4 145	-	4 145			
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	21	-	21	(1 463)	-	(1 463)			
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	5 137	(12 166)	(7 029)	1 462	(5 774)	(4 312)			
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(300 787)	(286 610)	(587 397)	(310 958)	(310 214)	(621 172)			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(11 051)	(45 318)	(56 369)	(11 179)	(42 846)	(54 025)			
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	(166)	(267)	(433)	(160)	(234)	(394)			
Wynik z tytułu strat oczekiwanych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe	26 124	(41 898)	(15 774)	(137 963)	(65 536)	(203 499)			
Zysk operacyjny	768 080	(66 729)	701 351	265 225	(34 142)	231 083			
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(61 376)	(13 517)	(74 893)	(50 862)	(12 740)	(63 602)			
Zysk brutto	706 704	(80 246)	626 458	214 363	(46 882)	167 481			
Podatek dochodowy			(158 864)			(51 818)			
Zysk netto			467 594			115 663			

w tys. zł	Stan na dzień			30.06.2021			31.12.2020		
	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem			
Aktywa	49 924 489	7 737 001	57 661 490	53 396 826	7 544 712	60 941 538			
Zobowiązania i kapitał własny, w tym:	38 800 647	18 860 844	57 661 490	42 506 741	18 434 797	60 941 538			
zobowiązania	32 666 136	17 399 963	50 066 099	36 231 131	17 129 440	53 360 571			

5. Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko kredytowe

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie jest wspieranie długoterminowego planu stabilnego rozwoju portfela kredytowego przy zachowaniu jego odpowiedniej jakości. Zarządzanie ryzykiem kredytowym realizowane jest w oparciu o polityki i procedury, które w spójny i jasny sposób definiują i komunikują standardy dotyczące identyfikacji, pomiaru, akceptacji, kontroli oraz monitorowania i raportowania ryzyka.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa kontynuowała czynności w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym związane z rozwojem otoczenia zewnętrznego i skutkami pandemii COVID-19, w tym monitorując na bieżąco wpływ pandemii na sytuację poszczególnych branż, klientów i portfeli kredytowych. Po stronie Bankowości Korporacyjnej, w bieżącym okresie, Grupa nie zaobserwowała istotnego wpływu pandemii na jakość portfela kredytowego, na koniec okresu sprawozdawczego klienci Segmentu Bankowości Korporacyjnej nie korzystali z programów pomocowych, a klienci korzystający z programów pomocowych we wcześniejszym okresie powrócili do standardowych harmonogramów spłat. Po stronie Bankowości Detalicznej, w bieżącym okresie, Grupa nie zaobserwowała istotnego wpływu pandemii na jakość portfela kredytowego. Na koniec okresu wszystkie pozaustawowe narzędzia pomocowe udzielone klientom zostały zakończone. W dalszym ciągu natomiast aktywne pozostają oraz udzielane są nowe, chociaż w mniejszym stopniu niż w 2020 r., narzędzia ustawowe.

Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w ramach należności klientów Bankowości Instytucjonalnej był dodatni, co było konsekwencją poprawiających się prognoz parametrów makroekonomicznych. W pierwszym półroczu 2021 roku klienci nie skorzystali z ustawowego lub pozaustawowego moratorium w spłacie, a moratoria udzielone z 2020 zakończyły się i należności klientów wróciły do terminowej obsługi. Bank nie zidentyfikował należności, które z powodu COVID-19 były zreklasyfikowane do portfela z utratą wartości. Wpływ wdrożenia nowej definicji default na portfel klientów Bankowości Instytucjonalnej był marginalny.

Wpływ na wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w ramach należności klientów Bankowości Detalicznej miała stabilna sytuacja portfela (powodowana także ograniczeniem aktywności klientów), stopniowe wygasanie aktywnych programów pomocowych oraz poprawiające się prognozy makroekonomiczne, idące w ślad za znoszeniem ograniczeń związanych z COVID-19. Ponadto wynik z tytułu odpisów w pierwszej połowie roku został obciążony zmianą związaną z wprowadzeniem nowej definicji default.

Z powodu utrzymującej niepewności gospodarczej oraz m.in. stosowanych narzędzi pomocowych, wpływ na oczekiwane straty kredytowe może nie być w pełni odzwierciedlony w wynikach modeli utraty wartości. W związku z tym, podobnie jak na 31 grudnia 2020, Grupa utrzymuje na ten cel dodatkowe odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Odpisy te dotyczyły zarówno należności klientów Bankowości Instytucjonalnej oraz Bankowości Detalicznej.

Grupa zarządza swoimi ekspozycjami poprzez określanie i monitorowanie limitów, wyznaczonych w ramach ustalonych limitów kapitałowych i płynności, przy uwzględnieniu regulacji zewnętrznych.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych w celu uniknięcia sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. W pierwszym półroczu 2021 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w podmioty niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

W praktyce zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku, grupowanie aktywów finansowych następuje w ramach grup, reprezentujących poziom ryzyka kredytowego danego instrumentu. Dla należności bez rozpoznanej utraty wartości, w obszarze bankowości detalicznej grupowanie następuje według przedziałów dni przeterminowania, natomiast w obszarze bankowości instytucjonalnej, Bank grupuje aktywa finansowe w przedziały ratingów ryzyka.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi*

w tys. zł	30.06.2021			31.12.2020		
	Zaangażowanie bilansowe**	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe**	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
KLIENT 1	1 199 935	-	1 199 935	1 199 885	-	1 199 885
GRUPA 2	678 415	419 940	1 098 355	692 531	437 312	1 129 843
GRUPA 3	603 254	182 101	785 355	610 056	187 832	797 888
KLIENT 4	228 994	533 700	762 694	371 162	379 200	750 362
GRUPA 5	375 816	296 992	672 808	400 965	265 739	666 704
GRUPA 6	544 083	67 742	611 825	621 371	101 613	722 984
KLIENT 7	545 420	-	545 420	545 438	-	545 438
GRUPA 8	-	531 694	531 694	-	536 201	536 201
GRUPA 9	235 690	193 939	429 629	345 021	195 489	540 510
GRUPA 10	75 245	338 119	413 364	106 328	343 132	449 460
Razem 10	4 486 852	2 564 227	7 051 079	4 892 757	2 446 518	7 339 275

*Wg stanu na dzień 30.06.2021 roku, dane na dzień 31.12.2020 roku stanowią dane porównawcze dla pozycji i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2020 roku.

**Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

***Grupa rozumiana jako grupa kapitałowa, w skład której wchodzi jednostki, w stosunku do których Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. posiada zaangażowania.

Koncentracja zaangażowań wobec branż*

Branża gospodarki według NACE*	30.06.2021		31.12.2020	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	4 007 599	15,60%	4 268 134	16,71%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	3 254 205	12,67%	3 529 937	13,82%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 912 513	7,44%	1 851 134	7,25%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1 280 699	4,99%	1 453 482	5,69%
Produkcja urządzeń elektrycznych	1 236 332	4,81%	1 239 137	4,85%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 165 076	4,54%	1 083 252	4,24%
Produkcja artykułów spożywczych	1 065 329	4,15%	1 097 669	4,30%
Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	981 325	3,82%	1 240 611	4,86%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	873 536	3,40%	875 523	3,43%

Branża gospodarki według NACE*	30.06.2021		31.12.2020	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	820 651	3,19%	835 860	3,27%
Pierwsze "10" branż gospodarki	16 597 265	64,60%	17 474 739	68,43%
Pozostałe branże	9 093 229	35,40%	8 063 039	31,57%
Razem	25 690 494	100,00%	25 537 778	100,00%

*Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków) wg stanu na dzień 30.06.2021 roku w oparciu o NACE Revision 2 (statystyczną klasyfikację działalności gospodarczych w Unii Europejskiej), dane na dzień 31.12.2020 roku stanowią dane porównawcze i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2020 roku.

Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje, w zależności od rodzaju klienta, nadawanie ekspozycjom odpowiedniego ratingu, właściwej klasyfikacji wewnętrznej, monitoring liczby dni przeterminowania oraz zastosowanie odpowiednich działań restrukturyzacyjnych bądź windykacyjnych. Grupa posiada jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów. System nadawanych ratingów i klasyfikacji odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Grupa nie wyróżnia odrębnych klas instrumentów finansowych posiadających niskie ryzyko kredytowe.

Grupa dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe, według opracowanych dla wszystkich aktywów finansowych, wewnętrznych zasad i metodyk kalkulacji odpisów. Dokonywane są one w ujęciu zagregowanym dla każdego z 3 etapów

- Etap 1: ekspozycje kredytowe, dla których ryzyko kredytowe nie zwiększyło się istotnie od momentu początkowego ujęcia
 - strata szacowana w horyzoncie 12 miesięcy (jest to część strat kredytowych oczekiwanych dla całego okresu narażenia na ryzyko, wynikająca z niewykonania zobowiązania w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),
- Etap 2: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego
 - straty kredytowe szacuje się dla całego okresu trwania ekspozycji,
- Etap 3: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił obiektywny dowód utraty wartości
 - straty kredytowe szacowane jak dla aktywów z utratą wartości.

Przypisanie ekspozycji do Etapu odbywa się, w zależności od sposobu zarządzania klientem (indywidualne lub grupowe), przy uwzględnieniu szerokiego zakresu informacji pozyskiwanych w ramach standardowych procesów zarządzania ryzykiem (w tym procesu Wczesnego Ostrzegania), dotyczących zarówno bieżących, jak i przyszłych zdarzeń, w tym czynników makroekonomicznych oraz liczby dni zaległości (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości dla celów przypisania ekspozycji do Etapu odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego).

Grupa grupuje instrumenty finansowe dla potrzeb wyceny oczekiwanych strat kredytowych w ujęciu produktowym w obszarze bankowości detalicznej i w ujęciu segmentacyjnym dla homogenicznego portfela mikroprzedsiębiorstw z minimalnym udziałem w sumie należności brutto Grupy.

Przeterminowanie spłaty o ponad 30 dni dla aktywów finansowych jest przez Grupę brane pod uwagę przy identyfikowaniu wystąpienia istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. W przypadku ekspozycji kredytowych z obszaru bankowości detalicznej, kryterium przeterminowania powyżej 30 dni jest bezpośrednią przesłanką dla zidentyfikowania istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. Dla ekspozycji kredytowych w obszarze bankowości instytucjonalnej, przeterminowanie o ponad 30 dni jest brane pod uwagę podczas oceny potencjalnego wystąpienia istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, natomiast jest to czynnik wspierający ocenę i mający charakter pośredni.

Grupa stosuje ogólną zasadę, że niewykonanie zobowiązania przez wierzyciela ma miejsce w przypadku wystąpienia jednego lub obu z poniższych zdarzeń:

- a) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Grupy wynosi 90 dni i więcej,
- b) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Grupy, bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia.

W celu dokonania oceny czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz bieżącego procesu monitorowania, Grupa analizuje zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej, dokonując porównania bieżącej oceny ryzyka niewykonania zobowiązania dla ekspozycji kredytowej z oceną ryzyka niewykonania zobowiązania dokonaną w momencie początkowego ujęcia.

Ocena zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej dokonywana w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz procesu monitorowania uwzględnia:

- czynniki jakościowe (w tym sygnały Wczesnego Ostrzegania),
- informacje ilościowe (obejmujące m.in. rating ryzyka dłużnika),
- oczekiwany okres życia ekspozycji,
- ewentualne przyznanie klientowi, ze względów ekonomicznych lub umownych, udogodnień (w zakresie warunków finansowych) wynikających z jego trudności finansowych, których w innym przypadku Grupy by nie udzielił (gdy

udogodnienia te nie implikują pogorszenia przyszłych strumieni płatności).

W celu dokonania oceny czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, dla portfela Klientów Bankowości Detalicznej, Grupa cyklicznie, w ramach procesu analiz zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej, dokonuje porównania bieżącej oceny ryzyka niewykonania zobowiązania dla ekspozycji kredytowej, z oceną ryzyka niewykonania zobowiązania dokonaną w momencie początkowego ujęcia. Dodatkowo, uwzględniane są przesłanki jakościowe oparte o bieżącą długość okresu przeterminowania produktu kredytowego, dokonane czynności miękkiej restrukturyzacji oraz fakt braku dostępności informacji o prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania.

Oczekiwana strata, będąca podstawą określenia poziomu odpisów dla należności z rozpoznaną utratą wartości oraz istotnym wzrostem ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, wyznaczana jest w całym okresie życia ekspozycji. W przypadku ekspozycji ratalnych jest to okres do umownej daty zapadalności. Dla ekspozycji odnawialnych, kontraktowy termin zapadalności nie jest określony, w zastępstwie wyznaczany jest tzw. behawioralny termin zapadalności będący wynikiem empirycznej estymacji czasu życia produktu kredytowego.

W obszarze Bankowości Detalicznej odpisy na oczekiwane straty kredytowe liczone są portfelowo w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupa koryguje wartość ekspozycji kredytowych o wartość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. W przypadku wystąpienia w etapie 3 ekspozycji indywidualnie znaczących, odpis na nich jest liczony metodą indywidualną. Ekspozycje są uznawane za indywidualnie znaczące na poziomie klienta, jeżeli potencjalna strata na kliencie w przypadku jego wejścia w etap 3 przekroczyłaby 10% średniej wartości odpisu na ekspozycjach wchodzących w etap 3 w ostatnim kwartale.

W obszarze bankowości instytucjonalnej głównymi źródłami parametrów wchodzących w skład metodyki oczekiwanych strat kredytowych ('ECL') są wyniki wewnętrznych procesów oceny klienta oraz rezultaty modeli kredytowych.

- Stopa strat oczekiwanych jest pochodną ratingu klienta ustalonego na podstawie wewnętrznych modeli ratingowych. Metodyka ECL opisuje proces nakładania na istniejące ratingi, przewidywane w danym scenariuszu makroekonomicznym, rozkładów migracji. Uzyskuje się w ten sposób, w kolejnych okresach prognozy, prawdopodobieństwo migracji do danego przedziału ratingowego.
- Wartość parametru LGD wynika bezpośrednio z modelu dedykowanego dla klientów z utratą wartości.
- Wartość ekspozycji na kolejne okresy prognozy bazuje na dostępnych harmonogramach spłat jak i (dla produktów odnawialnych) na przewidywanej zmianie ekspozycji opisywanej wartością parametru CCF. Bazą do oszacowania tego parametru były wewnętrzne dane o kwotach wykorzystanych przez klientów przed identyfikacją przez Bank utraty wartości.
- Przypisanie do etapu bazuje na istniejącym w Grupie procesie oceny klienta używanym do zarządzania klientem. Proces ten uwzględnia zarówno czynniki ilościowe (np. rating klienta) jak i szereg czynników jakościowych (np. Sygnały Wczesnego Ostrzegania).
- Przyjęte przez Grupę terminy zapadalności wynikają bezpośrednio z umów z klientami oraz okresów w jakich Bank jest narażony na ewentualne ryzyko.

W obszarze bankowości detalicznej podstawą parametrów wchodzących w skład metodyki ECL są istniejące w Banku wewnętrzne modele oceny wiarygodności kredytowej klienta, informacje o etapie postępowania windykacyjnego oraz informacje z hurtowni danych Banku.

- Stopa strat oczekiwanych jest złożeniem szeregu modeli oceny wiarygodności kredytowej klienta, połączonych ze sobą za pomocą procesu nazwanego logiką integracyjną. Metodyka ECL, na podstawie prognoz dostarczonych przez Głównego Ekonomistę, przekształca rezultaty logiki integracyjnej tak, by wynik odzwierciedlał przewidywane zmiany w gospodarce. Tak uzyskane parametry, są następnie przykładane do wektorów strat oczekiwanych w okresie życia produktu, oszacowanych na podstawie historycznie obserwowanych stóp strat oczekiwanych. Wektory wartości odzysków są rezultatem analizy wysokości historycznie windykowanych należności dla homogenicznych populacji. Populacje zostały posegmentowane względem podobnych cech jak typ produktu, czas od momentu wejścia w default, wartość ekspozycji pozostaje do spłaty czy historycznie obserwowane spłaty.
- Wartość parametru EAD bazuje dla produktów ratalnych na przewidywanych harmonogramach spłat wygenerowanych w oparciu o długość kontraktu i oprocentowanie produktu. Dla produktów odnawialnych EAD bazuje na oszacowanym wewnętrznie wektorze parametru CCF odzwierciedlającym przewidywane w kolejnych okresach prognozy zmiany w wielkości ekspozycji.

W części detalicznej Grupy stosowane jest, oprócz kryterium 30 dni zaległości oraz kategorii foreborne, kryterium ilościowe – analiza zmiany poziomu PD od momentu powstania ekspozycji. Zgodnie ze standardem Grupa nie stosuje stałego progu, powyżej którego wzrost ryzyka automatycznie byłby uznawany za istotny. Wynika to z faktu, że ten sam wzrost parametru PD w wartościach bezwzględnych byłby bardziej znaczący dla ekspozycji o niższym początkowym ryzyku niż dla tych o wyższym. Wobec powyższego w banku stosowany jest dedykowany model, którego celem jest wyznaczenie progu, powyżej którego wzrost ryzyka będzie uznawany za istotny. W celu określenia relatywnego wzrostu bank stosuje zmienną będącą ilorazem prawdopodobieństwa defaultu w aktualnej dacie raportowej, oraz prawdopodobieństwa warunkowego wyliczonego na ten sam okres w momencie początkowego ujęcia. Próg określony jest jako punkt odcięcia, gdzie maksymalizowane jest prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia default w przypadku wzrostu wartości zmiennej objaśniającej. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wyłącznie gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy

pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów, w obszarze bankowości instytucjonalnej, zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika,
- obniżenie ratingu klienta przez uznaną i akceptowaną przez Bank zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej¹,
- naruszenie warunków umowy, takie jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie, np. opóźnienia w spłacie rat kapitałowych lub odsetkowych,
- przyznania kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnień w zakresie warunków finansowych, których w innym przypadku Bank by nie udzielił,
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości klienta lub uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego, wystąpienie przez dłużnika o ogłoszenie upadłości lub o przyznanie podobnej ochrony lub postawienie dłużnika w stan upadłości bądź przyznanie mu podobnej ochrony, jeżeli umożliwiłoby mu to uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych,
- wniosek Banku o nadanie oświadczenia Dłużnika o poddaniu się egzekucji klauzuli wykonalności,
- istotne pogorszenie się sytuacji gospodarczej, które może mieć wpływ na ryzyko niespłacenia zobowiązań przez dłużnika,
- opóźnienie w spłacie płatności z tytułu umowy 90 dni i więcej (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego),
- zarażenie klienta statusem niewykonania zobowiązania zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07,

oraz inne zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na możliwe do oceny przyszłe przepływy gotówkowe z tytułu ekspozycji kredytowej.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów w obszarze detalicznym zalicza się spełnienie nawet jednej z niżej wymienionych przesłanek przez jakąkolwiek z posiadanych przez klienta ekspozycji:

- wystąpienie opóźnień w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych, minimalnej kwoty do zapłaty, prowizji lub przekroczenie dozwolonego limitu. Na potrzeby identyfikacji przypadku niewykonania zobowiązania przyjmuje się, że opóźnienie w spłacie jest równe lub przekracza 90 dni na moment wyliczania odpisu (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego);
- udzielenie modyfikacji warunków umowy (restrukturyzacja), w rezultacie których wartość bieżąca przepływów pieniężnych spada poniżej wartości księgowej sprzed modyfikacji;
- wypowiedzenie umowy z przyczyn innych niż opóźnienie w spłacie w przypadku produktów hipotecznych;
- zarażenie klienta statusem niewykonania zobowiązania zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07;
- Wystąpienie przesłanek jakościowych:
 - śmierć,
 - bankructwo,
 - trwałe kalectwo lub poważna choroba,
 - nadużycie finansowe,
 - uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego klienta lub ogłoszenie przez klienta upadłości,
 - utrata wartości lub zagrożenie utraty wartości zabezpieczenia,
 - pobyt klienta w areszcie lub więzieniu,
 - częściowe umorzenie kapitału,
 - wypowiedzenie umowy,
 - wniosek Grupy o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta.

W przypadku klientów, którzy nie spełniają kryteriów restrukturyzacyjnych, a w szczególności dla których wdrożono ścieżkę prawną (upadłość, egzekucja, spór sądowy) bez perspektyw powrotu formuły spłat z podstawowej działalności operacyjnej klienta, prowadzony jest proces windykacji, a należności podlegają spisaniu w straty. Głównym celem tego procesu jest maksymalizacja odzyskiwanych przez Bank kwot zaległych ekspozycji. W procesie windykacji Bank wypracuje z klientem formułę współpracy, w trakcie której aktywność Banku nie ogranicza się tylko do działań prawnych, ale również w miarę możliwości prowadzona jest bieżąca współpraca. W przypadku, jeśli spłata ekspozycji jest zagrożona z uwagi na słaby standing finansowy dłużnika lub poprzez transfer aktywów poza zasięg windykacji, w wyjątkowych przypadkach możliwa jest sprzedaż ekspozycji.

Grupa ustanowiła i stosuje okres kwarantanny dla ekspozycji przestających być klasyfikowanymi jako aktywa Etapu 3. W obszarze bankowości instytucjonalnej zmiana statusu z utraty wartości na brak utraty wartości może mieć miejsce wówczas,

¹ poniżej poziomu odpowiadającemu ratingowi wewnętrznemu 7- (czyli dla CCC- Standard & Poors i Caa3 Moody's)

gdy nie wystąpiły zaległości płatnicze wobec Banku w okresie 12 miesięcy oraz kwota główna i związane z nią należności dodatkowe wynikające z umowy są możliwe do odzyskania w całości. Zasadniczą przesłanką do zmiany statusu z utraty wartości na brak utraty wartości jest całkowite odzyskanie zdolności kredytowej.

W obszarze detalicznym, mechanizm kwarantanny polega na utrzymaniu klienta w statusie utraty wartości przez kolejne 9 miesięcy od ustąpienia wszystkich przesłanek utraty wartości.

Grupa korzysta ze scenariuszy makroekonomicznych zawierających zmienne objaśniające w modelach wykorzystywanych do pomiaru strat oczekiwanych. Scenariusze przygotowywane są przez Głównego Ekonomistę Banku min. raz na kwartał w horyzoncie 3 letnim w podziale na kwartały (scenariusz bazowy z wagą 60% oraz odchylenie pozytywne i negatywne od tego scenariusza z wagą 20%).

W obszarze bankowości instytucjonalnej Grupa podzieliła portfel kredytowy na branże pod kątem ich wrażliwości na warunki makroekonomiczne, zidentyfikowała te zmienne makroekonomiczne, które najlepiej wyjaśniały historyczne zmiany jakości kredytowej oraz przeanalizowała zależności od czynników makroekonomicznych za pomocą metod statystycznych. Finalnie, Grupa dla każdej z ustalonych klas wrażliwości branż zbudowała model pozwalający na uzależnienie współczynnika determinującego poziom migracji klientów pomiędzy ratingami od tych czynników.

W obszarze bankowości detalicznej, na poziomie homogenicznych portfeli produktowych, Grupa, za pomocą metod statystycznych zbudowała równania uzależniające wysokości rocznych stóp strat od czynników makroekonomicznych. Tak powstałe modele pozwalają na dynamiczne kształtowanie wysokości odpisów z tytułu strat oczekiwanych w zależności od przewidywanych zmian w gospodarce.

Scenariusze makroekonomiczne w obszarze bankowości instytucjonalnej obejmują poniższe zmienne:

- roczną zmianę indeksu WIG20,
- stopę bezrobocia,
- inflację,
- PKB,
- stopę bezrobocia „BAEL”,
- WIBOR 3 miesięczny,

natomiast bankowość detaliczna wykorzystuje w modelowaniu oczekiwanych strat kredytowych dwie zmienne:

- stopę bezrobocia „BAEL”,
- roczną zmianę indeksu WIG.

Scenariusze i zmienne makroekonomiczne są aktualizowane w cyklach kwartalnych.

W ramach oceny adekwatności stosowanej metodyki służącej wyznaczeniu strat oczekiwanych oraz rezerwy, Grupa regularnie, co najmniej raz w roku, przeprowadza analizę w celu weryfikacji, w jakim stopniu dokonane odpisy na straty oczekiwane miały odzwierciedlenie w rzeczywistości poniesionych stratach. Dodatkowo modele używane do wyznaczania odpisów na straty oczekiwane podlegają ocenie niezależnego Biura Walidacji Modeli.

Grupa analizuje wrażliwość oczekiwanych strat kredytowych pod kątem metod i założeń modelu oczekiwanych strat kredytowych, w szczególności wrażliwość na prognozy sytuacji makroekonomicznej. Zaprezentowane w tabeli poniżej zmiany oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości zostały wyznaczone jako różnica pomiędzy oczekiwanymi stratami kredytowymi wyliczonymi dla konkretnego scenariusza makroekonomicznego a oczekiwanymi stratami kredytowymi wyliczonymi z uwzględnieniem wszystkich scenariuszy makroekonomicznych zważonych prawdopodobieństwem ich realizacji

Zmiana poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości (Etap 1 i 2), przy założeniu 100% realizacji scenariusza na dzień 30.06., w tys. zł	Scenariusz optymistyczny	Scenariusz pesymistyczny
Bankowość detaliczna	(483)	590
Bankowość instytucjonalna	(1 722)	2 414
	(2 205)	3 004

Zmiana poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości (Etap 1 i 2), przy założeniu 100% realizacji scenariusza na dzień 31.12.2020, w tys. zł	Scenariusz optymistyczny	Scenariusz pesymistyczny
Bankowość detaliczna	(1 923)	2 030
Bankowość instytucjonalna	(3 040)	5 025
	(4 963)	7 055

Grupa rozpoznaje i zarządza ryzykiem kredytowym kontrahenta w transakcjach instrumentami finansowymi w oparciu o wewnętrzne limity na zaangażowanie przedrozdliczeniowe i rozliczeniowe. Ekspozycjom tym nadawane są również ratingi kredytowe.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

Poniżej zaprezentowano zestawienie określające maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe.

w tys. zł	Nota	30.06.2021	31.12.2020
Należności od Banku Centralnego		14 598 903	4 103 407
Należności od banków (brutto)	14	903 097	571 955
Należności od klientów instytucjonalnych (brutto)*	17	13 948 072	15 134 249
Należności od klientów indywidualnych (brutto)*	17	7 426 661	7 621 720
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	2 445 749	913 123
Instrumenty pochodne	15	2 642 202	3 370 896
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	13 647 310	27 323 571
Inne aktywa finansowe	20	252 734	185 809
Zobowiązania warunkowe udzielone	34	16 730 792	16 502 383
		72 595 520	75 727 113

*Na dzień 30 czerwca 2021 roku wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe dla należności od klientów instytucjonalnych wyniosła 2 911 825 tys. zł, w tym dotyczących należności dotkniętych utratą wartości 44 478 tys. zł (31 grudnia 2020 roku odpowiednio: 3 022 172 tys. zł oraz 53 931 tys. zł) a dla należności od klientów indywidualnych wyniosła 2 345 455 tys. zł, w tym dotyczących należności dotkniętych utratą wartości 14 123 tys. zł (31 grudnia 2020 roku odpowiednio: 2 241 268 tys. zł oraz 15 382 tys. zł).

Poniżej został zaprezentowany portfel Grupy, pogrupowany na należności klientów z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3) oraz należności bez utraty wartości (Etap 1 i 2). Struktura portfela zaangażowań wobec banków i klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 30 czerwca 2021 roku:

w tys. zł	30.06.2021				Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji w Etapie 3
	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem	
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)					
Wartość brutto	496 689	329 314	-	826 003	965 206
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(352 574)	(255 468)	-	(608 042)	(747 245)
Wartość netto	144 115	73 846	-	217 961	217 961
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	157 085		-	157 085	157 085
rating ryzyka +5-6-	245 436		-	245 436	245 437
rating ryzyka +7 i powyżej	341 009		-	341 009	341 009
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie		610 258		610 258	610 258
1-30 dni		96 078		96 078	96 078
31-90 dni		16 478		16 478	16 480
Wartość brutto	743 530	722 814	-	1 466 344	1 466 347
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(35 985)	(75 837)	-	(111 822)	(111 825)
Wartość netto	707 545	646 977	-	1 354 522	1 354 522
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	9 494 142	7	689 252	10 183 401	10 183 401
rating ryzyka +5-6-	3 213 227		213 845	3 427 072	3 427 072
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie		6 288 819		6 288 819	6 288 819
1-30 dni		86 148		86 148	86 148
31-90 dni		43		43	43
Wartość brutto	12 707 369	6 375 017	903 097	19 985 483	19 985 483
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(26 959)	(30 886)	(1 418)	(59 263)	(59 263)
Wartość netto	12 680 410	6 344 131	901 679	19 926 220	19 926 220

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł

30.06.2021

	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem	Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji w Etapie 3
Łączna wartość brutto	13 947 588	7 427 145	903 097	22 277 830	22 417 036
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(415 518)	(362 191)	(1 418)	(779 127)	(918 333)
Łączna wartość netto	13 532 070	7 064 954	901 679	21 498 703	21 498 703

Jak opisano powyżej, jednym z głównych czynników wpływających na zarządzanie portfelem należności klientów detalicznych są dni zaległości, podczas gdy w segmencie klientów instytucjonalnych jest to rating.

Wartość brutto należności nie uwzględnienia odsetek kontraktowych naliczonych od momentu zaklasyfikowania ekspozycji do Etapu 3. Wpływ uwzględniania tych odsetek został zilustrowany w ostatniej kolumnie tabeli.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

Struktura portfela zaangażowań wobec banków i klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2020 roku:

w tys. zł

31.12.2020

	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem	Razem z uwzgl. odsetek naliczonych dla ekspozycji w Etapie 3
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)					
Wartość brutto	475 043	352 029	-	827 072	982 989
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(359 212)	(279 087)	-	(638 299)	(794 216)
Wartość netto	115 831	72 942	-	188 773	188 773
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	76		3	79	79
rating ryzyka +5-6-	214 686		-	214 686	214 689
rating ryzyka +7 i powyżej	292 374		15	292 389	292 392
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie		691 831		691 831	691 831
1-30 dni		74 792		74 792	74 792
31-90 dni		36 037		36 037	36 037
Wartość brutto	507 136	802 660	18	1 309 814	1 309 820
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(29 145)	(93 466)	-	(122 611)	(122 617)
Wartość netto	477 991	709 194	18	1 187 203	1 187 203
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)					
wg ratingu ryzyka					
rating ryzyka 1-4-	9 847 376		571 934	10 419 310	10 419 310
rating ryzyka +5-6-	4 304 694		-	4 304 694	4 304 694
wg przeterminowania należności					
bez opóźnień w spłacie		6 345 084	3	6 345 087	6 345 087
1-30 dni		121 947	-	121 947	121 947
Wartość brutto	14 152 070	6 467 031	571 937	21 191 038	21 191 038
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(46 484)	(34 352)	(1 708)	(82 544)	(82 544)
Wartość netto	14 105 586	6 432 679	570 229	21 108 494	21 108 494
Łączna wartość brutto	15 134 249	7 621 720	571 955	23 327 924	23 483 847
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(434 841)	(406 905)	(1 708)	(843 454)	(999 377)
Łączna wartość netto	14 699 408	7 214 815	570 247	22 484 470	22 484 470

Jak opisano powyżej, jednym z głównych czynników wpływających na zarządzanie portfelem należności klientów detalicznych są dni zaległości, podczas gdy w segmencie klientów instytucjonalnych jest to rating.

Wartość brutto należności nie uwzględnienia odsetek kontraktowych naliczonych od momentu zaklasyfikowania ekspozycji do Etapu 3. Wpływ uwzględniania tych odsetek został zilustrowany w ostatniej kolumnie tabeli.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

Struktura instrumentów pochodnych z punktu widzenia ryzyka kredytowego:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021			31.12.2020		
	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami
Instrumenty pochodne wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	1 985 831	729	578 654	2 406 138	540	869 702
rating ryzyka +5-6-	35 047	-	40 865	32 166	-	60 846
rating ryzyka +7 i powyżej	1 076	-	-	1 504	-	-
Razem	2 021 954	729	619 519	2 439 808	540	930 548

Poniżej zaprezentowano podział ekspozycji w portfelu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz w portfelu dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody według ratingów agencji Fitch.

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021		31.12.2020	
	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu*	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Rating emitenta agencji Fitch				
A (w tym: od A- do AAA)	2 445 749	13 647 310	913 123	27 323 571
Razem	2 445 749	13 647 310	913 123	27 323 571

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 30 czerwca 2021 roku:

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	4 339	4 476	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	4 339	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	223 856	1 180 354	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	40 952	-	-
rating ryzyka +5-6-	78 266	-	-
rating ryzyka +7 i powyżej	138 174	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	9 939 822	4 706 160	671 785
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	7 537 171	-	667 435
rating ryzyka +5-6-	2 369 115	-	4 350
Razem	10 168 017	5 890 990	671 785

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2020 roku:

w tys. zł	31.12.2020		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	37 112	1 081	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	37 112		-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	420 043	1 266 562	-
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	81 800		-
rating ryzyka +5-6-	112 134		-
rating ryzyka +7 i powyżej	226 109		-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	9 459 421	4 963 153	355 011
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	7 178 082		350 804
rating ryzyka +5-6-	2 281 339		4 207
Razem	9 916 576	6 230 796	355 011

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka kredytowego, Grupa posiada zdefiniowane zasady, specyficzne dla obszaru instytucjonalnego i detalicznego, przyjmowania, oceny, ustanawiania i monitorowania różnych rodzajów zabezpieczeń, w tym gwarancji, poręczeń i podobnych instrumentów wsparcia (zwanym dalej łącznie: zabezpieczeniami). Zasady te służą minimalizowaniu ryzyka rezydualnego związanego z przyjmowaniem zabezpieczeń.

W Grupie w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym identyfikuje się ekspozycje „forborne”. Grupa uwzględnia ekspozycje „forborne” zgodnie z wymaganiami sprawozdawczymi wynikającymi ze Standardów Technicznych EBA/ITS/2013/03 oraz z dokumentu 2012/852 wydanych przez ESMA. W zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych Grupa stosuje wytyczne EBA EBA/GL/2018/06.

Grupa jako „forborne” traktuje ekspozycje, gdzie Grupa udziela dłużnikowi doświadczającemu trudności finansowych preferencyjnych warunków finansowania (np. na warunkach nierynkowych), które w innej sytuacji nie byłyby rozważane. Grupa poprzez preferencyjne warunki finansowania rozumie sytuację, w której np. zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż umowna wartość oprocentowania sprzed restrukturyzacji i/lub zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż oprocentowanie rynkowe dla danego okresu finansowania i ryzyka kredytowego.

Zakres, w którym zmieniane są warunki finansowania, ustalany jest indywidualnie dla każdego dłużnika, którego dotyczy przedmiotowa sytuacja. W szczególności działania takie obejmują:

- przejęcie aktywów,
- udzielenia nowego, zrestrukturyzowanego zaangażowania w celu częściowej lub całkowitej spłaty istniejącego zaangażowania,
- modyfikację warunków istniejącego zaangażowania, w tym zmiany harmonogramu spłat (np. wydłużenie okresu kredytowania), zmiany oprocentowania należności lub sposobu spłaty, lub redukcji kwoty do spłaty (kwoty głównej lub narosłych odsetek).

Proces nadawania ekspozycjom statusu „forborne” jest ściśle związany z procesem zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym również z procesem rozpoznawania utraty wartości dla ekspozycji.

W przypadku klientów instytucjonalnych Grupa nadaje status „forborne” dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości. W przypadku klientów indywidualnych status „forborne” może dotyczyć zarówno ekspozycji z portfela z rozpoznaną utratą wartości, jak i z portfela bez utraty wartości. Grupa jako „forborne” bez utraty wartości traktuje ekspozycje wobec których były przeprowadzone działania restrukturyzacyjne, natomiast zmiana warunków finansowania nie implikowała pogorszenia przyszłych strumieni płatności. W takich przypadkach zmiana statusu ekspozycji na „forborne” nie stanowi dowodu utraty wartości.

Ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegającymi zasadom w zakresie forbearance (ekspozycje forborne) są przedmiotem raportowania regulacyjnego oraz wewnętrznego.

Grupa przyjmuje, że ekspozycje pozostają w statusie „forborne” aż do ich całkowitej spłaty.

Wartości ekspozycji w statusie „forborne”:

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł	Wg stanu na dzień	
	30.06.2021	31.12.2020
Należności bez rozpoznanej utraty wartości	20 548 729	21 928 897
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1), w tym:	19 082 385	20 619 102
podmiotów sektora niefinansowego	15 704 172	16 879 946
klientów instytucjonalnych	9 329 155	10 412 915
klientów indywidualnych	6 375 017	6 467 031
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2), w tym:	1 466 344	1 309 795
podmiotów sektora niefinansowego	1 466 344	1 309 795
klientów instytucjonalnych	743 530	507 135
klientów indywidualnych	722 814	802 660
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3), w tym:	826 004	827 072
podmiotów sektora niefinansowego	826 004	827 072
klientów instytucjonalnych, w tym:	496 690	475 043
„forborne”	175 636	148 091
klientów indywidualnych, w tym:	329 314	352 029
„forborne”	17 272	18 027
Należności od klientów brutto razem, w tym:	21 374 733	22 755 969
podmiotów sektora niefinansowego	17 996 520	19 016 813
klientów instytucjonalnych, w tym:	10 569 375	11 395 093
„forborne”	175 636	148 091
klientów indywidualnych, w tym:	7 427 145	7 621 720
„forborne”	17 272	18 027
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, w tym:	(777 709)	(841 746)
na należności „forborne”	(123 309)	(125 206)
Należności od klientów netto, razem, w tym:	20 597 024	21 914 223
należności „forborne”	69 599	40 912

Wartość brutto należności nie uwzględnia odsetek kontraktowych naliczonych od momentu zaklasyfikowania ekspozycji do Etapu 3. Wpływ uwzględniania tych odsetek na wartość bilansową brutto został przedstawiony w Nocie 17.

Proces identyfikacji ekspozycji „forborne” nie uległ istotnym zmianom w stosunku do zasad opisanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2020. W sytuacji udzielenia wakacji kredytowych lub innych działań mitygujących skutki pandemii COVID-19 Grupa stosuje podejście spójne z wskazówkami regulacyjnymi w tym zakresie, w szczególności udzielenie wakacji kredytowych lub innych działań łagodzących skutki pandemii nie powoduje automatycznej identyfikacji ekspozycji typu „forborne”.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i kontrahentów.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest terminowe wywiązanie się Grupy z wszystkich zobowiązań wobec swoich klientów oraz zabezpieczenie środków, w celu terminowego rozliczenia wszystkich transakcji na rynku pieniężnym.

W okresie pierwszej połowy 2021 roku, Bank utrzymał dotychczasowe mechanizmy zarządzania ryzykiem płynności w Grupie, tj. nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem płynności. Jednocześnie, w związku z dynamiczną sytuacją gospodarczą, Bank wprowadził wzmożony monitoring sytuacji płynnościowej Banku oraz zwiększył częstotliwość posiedzeń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami zwoływanych w celu bieżącego monitorowania płynności Banku i zarządzania ryzykiem płynności.

Regulacyjne miary płynności, wskaźniki M1-M4 i LCR, kształtowały się na poniższym poziomie i wynosiły:

	30.06.2021	31.12.2020	Zmiana
M1 – Luka płynności krótkoterminowej (w tys. zł)	18 363 439	17 720 491	642 948
M2 – Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,32	1,37	(0,05)
M3 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	5,04	4,69	0,35
M4 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	2,08	2,04	0,04
LCR	204%	182%	22%

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

Poniżej przedstawione zostały wielkości skumulowanej urealnionej luki płynności oraz poziom aktywów płynnych na dzień 30 czerwca 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku.

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 30 czerwca 2021 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	29 740 387	56 863	708 308	-	27 155 932
Zobowiązania i kapitał własny	9 462 128	4 551 548	15 763	-	43 632 051
Luka bilansowa w danym okresie	20 278 259	(4 494 685)	692 545	-	(16 476 119)
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływ	45 443 901	8 545 973	19 589 538	10 868 944	17 817 832
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływ	45 333 897	8 674 431	19 682 704	10 933 422	17 841 051
Luka pozabilansowa w danym okresie	110 004	(128 458)	(93 166)	(64 478)	(23 219)
Potencjalne wykorzystanie przyznanych linii kredytowych	591 141	626 657	489 715	-	(1 707 513)
Luka skumulowana	19 797 122	14 547 322	14 656 986	14 592 508	(199 317)

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2020 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	29 503 084	60 293	582 149	-	30 796 071
Zobowiązania i kapitał własny	12 055 930	4 828 015	16 795	-	44 040 857
Luka bilansowa w danym okresie	17 447 154	(4 767 722)	565 354	-	(13 244 786)
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływ	35 237 768	5 587 109	17 581 465	8 645 374	15 833 016
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływ	35 040 316	5 541 091	17 791 986	8 897 566	15 943 271
Luka pozabilansowa w danym okresie	197 452	46 018	(210 521)	(252 192)	(110 255)
Potencjalne wykorzystanie przyznanych linii kredytowych	573 674	608 141	475 245	-	(1 657 059)
Luka skumulowana	17 070 932	11 741 087	11 620 675	11 368 483	(329 499)

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	30 901 155	32 546 813	(1 645 658)
rachunek nostro w NBP i stabilna część gotówki	14 808 096	4 310 119	10 497 977
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	2 445 749	913 123	1 532 626
dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	13 647 310	27 323 571	(13 676 261)
Skumulowana luka płynności do 1 roku	14 656 986	11 620 675	3 036 311
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	Pozytywna luka	Pozytywna luka	

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy, zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, cen towarów oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, jak również zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym.

W okresie pierwszej połowy 2021 roku w Grupie nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem rynkowym.

W zarządzaniu ryzykiem rynkowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe.

Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (*Value-at-Close*)/całkowitego zwrotu z portfela (*Total Return*),
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (*Interest Rate Exposure*, IRE),
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne, w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody o oprocentowaniu stałym, kredyty udzielone zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności,
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania,
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Banku), bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunięć momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). W Grupie do tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo uwzględnia się wcześniejsze spłaty kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu, dotyczy to w szczególności kredytów ratalnych,
- transakcje niewrażliwe na zmiany stóp procentowych, do których zalicza się gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/zobowiązania, zalicza się do najdłuższego pasma przeszacowania,
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny Sub-Sektora Rynków Finansowych) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (*Value-at-Close*) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem, który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna, analogiczna do wskaźnika czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 30 czerwca 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

IRE – metoda luki

w tys. zł	30.06.2021		31.12.2020	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	121 410	374 971	42 136	232 315
USD	22 096	27 963	22 844	38 274
EUR	16 094	24 832	15 965	20 653

IRE – metoda przepływów odsetkowych

w tys. zł	30.06.2021		31.12.2020	
	IRE 12M		IRE 12M	
	+100 pb	-100 pb	+100 pb	-100 pb
Łącznie dla wszystkich walut	216 800	(61 236)	152 967	39 839

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Grupa dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move) i kryzysowe (stress move) występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych rewidowane są co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Grupy.

W ramach implementacji wytycznych EBA, Bank rozszerzył zakres stosowanych scenariuszy testów warunków skrajnych, implementując 6 nowych scenariuszy nadzorczych określonych we wspomnianych wytycznych

Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w Sektorze Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Grupy przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej.

Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Banku, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, ustala się maksymalne limity pozycji DV01 (Dollar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym), spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody z uwzględnieniem transakcji zabezpieczających, zawartych w ramach programu zabezpieczeń (Fair Value Hedge Accounting Program) w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawiony jest w tabeli poniżej:

w tys. zł	30.06.2021			Ogółem w okresie 01.01.2021 – 30.06.2021		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(1 645)	(2 781)	1 136	(2 625)	(1 431)	(3 976)
USD	(254)	(254)	-	(204)	(116)	(267)
EUR	(239)	(239)	-	(257)	(239)	(279)

w tys. zł	30.06.2020			Ogółem w okresie 01.01.2020 – 30.06.2020		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(1 699)	(5 541)	3 842	(2 988)	(1 505)	(3 856)
USD	(146)	(146)	-	(156)	(144)	(167)
EUR	(301)	(301)	-	(322)	(295)	(354)

Ryzyko bazowe oraz ryzyko opcji klienta portfela bankowego ocenione zostały jako niematerialne.

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej,

zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01 (Dolar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym) spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa, co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Miarą zintegrowaną ryzyka rynkowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Grupy wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka rynkowego portfeli handlowych w ponad dwudziestu walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko rynkowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR, rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 w okresie I półrocza 2021 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020	W okresie			W okresie		
			01.01.2021 – 30.06.2021			01.01.2020 – 31.12.2020		
			Średnia	Maksimum	Minimum	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(394)	(268)	19	1 012	(567)	195	834	(913)
EUR	(17)	95	33	177	(140)	5	202	(315)
USD	96	74	6	101	(77)	45	279	(71)

Struktura walutowa utrzymywanych pozycji w pierwszym półroczu 2021 roku nie zmieniła się w porównaniu z rokiem 2020, nadal dominowały pozycje w walucie krajowej, USD i EUR. Średnie wielkości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych PLN, EUR i USD pozostawały na podobnym poziomie jak w 2020 roku. Średni poziom ryzyka w instrumentach denominowanych w PLN wyniósł 312 tys. zł, a pozycji w EUR 56 tys. zł. Największe ekspozycje przyjmowane były w walucie krajowej i EUR i wynosiły odpowiednio 1 012 tys. zł oraz 177 tys. zł.

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w okresie pierwszego półrocza 2021 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020	W okresie			W okresie		
			1.01.2021 – 30.06.2021			1.01.2020 – 30.06.2020		
			Średnia	Maksimum	Minimum	Średnia	Maksimum	Minimum
Ryzyko walutowe	307	493	661	4 704	86	415	4 572	0
Ryzyko stóp procentowych	3 454	5 641	6 593	17 137	2 937	11 091	33 632	3 418
Ryzyko spreadu	3 123	2 745	3 328	4 779	1 588	3 811	5 573	1 280
Ryzyko ogółem	4 863	6 170	7 619	17 076	4 072	12 016	34 130	4 649

Ogólny średni poziom ryzyka cenowego (walutowego, stóp procentowych, spreadu) portfeli handlowych w pierwszej połowie 2021 roku był o 37% niższy od średniego poziomu zanotowanego w pierwszym półroczu 2020 roku i kształtował się na poziomie około 7,6 mln zł, głównie jako wynik ekspozycji na ryzyko stóp procentowych. Jeśli chodzi o maksymalne poziomy ryzyka, to w przypadku ryzyka stóp procentowych i ryzyka cenowego całego portfela handlowego były one niższe w porównaniu z rokiem ubiegłym. Maksymalny poziom ryzyka cenowego osiągnął wartość 17,1 mln zł, podczas gdy w pierwszym półroczu 2020 roku był na poziomie 34,1 mln zł.

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podmiotem Grupy prowadzącym aktywną działalność w zakresie obrotu instrumentami kapitałowymi jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności DMBH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) lub BondSpot, kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DMBH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DMBH stosowane są również proggi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym.

Wśród instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wobec których Grupa nie prowadzi aktywnego obrotu są m.in. udziały Visa Inc, których metoda wyceny została przedstawiona w nocie 24.

Ekspozycja walutowa Grupy

Ekspozycję walutową Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

30.06.2021

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	3 109 969	6 216 318	24 510 732	21 423 994	(19 611)
USD	1 438 586	5 401 613	27 067 857	23 056 124	48 706
GBP	20 961	381 925	670 354	313 784	(4 394)
CHF	263 499	295 407	2 240 866	2 208 523	435
Pozostałe waluty	70 989	204 486	4 404 242	4 257 549	13 196
	4 904 004	12 499 749	58 894 051	51 259 974	38 332

31.12.2020

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	2 893 468	7 375 336	29 451 596	24 977 853	(8 125)
USD	1 512 413	5 800 454	16 816 733	12 494 874	33 818
GBP	22 410	435 521	446 678	36 066	(2 499)
CHF	316 636	263 405	1 599 455	1 656 134	(3 448)
Pozostałe waluty	47 962	178 023	2 902 149	2 749 083	23 005
	4 792 889	14 052 739	51 216 611	41 914 010	42 751

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko technologiczne, outsourcingu, nadużyć/defraudacji, prania pieniędzy, bezpieczeństwa informacji, ciągłości działania, podatkowe i rachunkowe, produktu, prawne, modeli, kadrowe, koncentracji, niewłaściwego postępowania, jak również ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego, z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi, a także ryzyka wkomponowane w inne rodzaje ryzyka (np. kredytowe, kontrahenta, płynności, oraz na potrzeby procesu ICAAP braku zgodności).

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

W okresie pierwszej połowy 2021 roku w Grupie nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Adekwatność kapitałowa

W pierwszym półroczu 2021 roku Grupa spełniała obowiązujące normy ostrożnościowe w zakresie adekwatności kapitałowej. Współczynnik kapitałowy ustalany jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

6. Wynik z tytułu odsetek

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Przychody z tytułu odsetek	161 237	349 075	267 635	595 265
z tytułu aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	134 284	271 742	182 425	431 553
operacji z Bankiem Centralnym	60	120	747	2 747
należności od banków	529	1 283	2 365	5 903
należności od klientów, z tego:	133 695	270 339	179 313	422 903
podmiotów sektora finansowego	6 304	14 264	11 611	29 083
podmiotów sektora niefinansowego, w tym:	127 391	256 075	167 702	393 820
od kart kredytowych	33 648	67 466	31 864	97 934
z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26 953	77 333	85 210	163 712
inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	26 953	77 333	85 210	163 712
Przychody o podobnym charakterze	10 765	23 505	17 474	42 678
z tytułu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 628	5 937	10 154	30 228
z tytułu zobowiązań z ujemną stopą procentową	9 137	17 568	6 312	11 442
z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	-	-	1 008	1 008
	172 002	372 580	285 109	637 943
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze				
z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(2 368)	(4 939)	(18 867)	(68 777)
operacji z Bankiem Centralnym	-	-	-	(8)
zobowiązań wobec banków	(543)	(1 106)	(1 408)	(5 966)
zobowiązań wobec klientów, z tego:	(828)	(1 823)	(16 413)	(60 678)
zobowiązań wobec podmiotów sektora finansowego	(116)	(351)	(2 564)	(12 077)
zobowiązań wobec podmiotów sektora niefinansowego	(712)	(1 472)	(13 849)	(48 601)
zobowiązań z tytułu leasingu	(997)	(2 010)	(1 046)	(2 125)
aktywów z ujemną stopą procentową	(370)	(967)	(1 135)	(1 658)
instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	(870)	(1 240)	-	(446)
	(3 608)	(7 146)	(20 002)	(70 881)
Wynik z tytułu odsetek	168 394	365 434	265 107	567 062

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Przychody z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu działalności kredytowej (inne niż ujęte w kalkulacji stopy procentowej)	15 597	33 707	17 672	36 073
z tytułu prowadzenia rachunków bankowych	33 344	68 228	16 074	33 268
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	17 144	33 971	11 659	29 045
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	29 363	56 721	22 189	57 179
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	24 140	46 396	18 723	39 167
z tytułu usług powierniczych	30 839	58 612	27 775	52 579
z tytułu działalności maklerskiej	11 287	44 780	11 690	23 500
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów	4 486	10 387	4 117	11 603
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym	6 032	12 299	6 462	13 509
inne	1 740	4 549	8 786	11 047
	173 972	369 650	145 147	306 970
Koszty z tytułu opłat i prowizji				
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(6 609)	(13 127)	(6 733)	(13 695)
z tytułu działalności maklerskiej	(3 166)	(6 871)	(3 045)	(5 973)

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
z tytułu opłat KDPW	(7 460)	(14 793)	(5 531)	(11 008)
z tytułu opłat brokerskich	(981)	(2 231)	(1 097)	(1 938)
Inne	(5 090)	(9 475)	(4 958)	(9 586)
	(23 306)	(46 497)	(21 364)	(42 200)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	150 666	323 153	123 783	264 770

Grupa dokonała przeglądu prezentowanych pozycji i wydzieliła następujące pozycje: „Przychody z tytułu opłat i prowizji z tytułu działalności kredytowej” oraz „Przychody z tytułu opłat i prowizji z tytułu prowadzenia rachunków bankowych”. Jednocześnie „Przychody z tytułu opłat i prowizji z tytułu udzielonych gwarancji” zostały zaprezentowane łącznie z pozycją „Przychody z tytułu opłat i prowizji z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym”. Dane porównawcze w obu przypadkach zostały odpowiednio przekształcone.

8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy				
z instrumentów dłużnych	(16 752)	(10 728)	80 823	175 414
z instrumentów kapitałowych	2 467	2 829	1 938	(7 086)
z instrumentów pochodnych, w tym:	58 042	118 716	(30 020)	(232 318)
na stopę procentową	57 158	117 793	(30 754)	(245 172)
Kapitałowe	618	618	(126)	10 450
Towarowe	266	305	860	2 404
	43 757	110 817	52 741	(63 990)
Wynik z pozycji wymiany				
z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	(296 466)	92 091	(166 862)	353 053
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	345 767	4 679	215 742	(194 721)
	49 301	96 770	48 880	158 332
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	93 058	207 587	101 621	94 342

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji za I półrocze 2021 zawiera zmianę netto wartości korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta oraz korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej własne ryzyko kredytowe w wysokości 2 954 tys. zł (za I półrocze 2020: (13 311) tys. zł).

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego przeznaczonymi do obrotu.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto z tytułu transakcji związanych ze swapami na stopy procentowe, opcjami, futuresami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak: forward, CIRS i opcje. Wynik z pozycji wymiany zawiera również marżę zrealizowaną na bieżących i terminowych transakcjach walutowych.

9. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Pozostałe przychody operacyjne				
Przychody z tytułu świadczonych usług na rzecz jednostek powiązanych spoza Grupy Kapitałowej	1 249	3 169	1 434	4 127
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	1 900	3 784	1 888	3 904
Inne, w tym:	1 218	2 608	1 275	2 845
z tytułu zwrotu kosztów sądowych i egzekucyjnych	170	466	270	444
	4 367	9 561	4 597	10 876

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Pozostałe koszty operacyjne				
Koszty postępowania ugodowego i windykacji	(1 281)	(2 736)	(1 099)	(2 560)
Utworzenie rezerw na sprawy sporne (netto)	(886)	(1 950)	(125)	(250)
Inne	(8 346)	(11 904)	(7 315)	(12 378)
	(10 513)	(16 590)	(8 539)	(15 188)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(6 146)	(7 029)	(3 942)	(4 312)

10. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

<i>w tys. zł</i>	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Koszty pracownicze				
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(101 667)	(204 803)	(106 027)	(206 099)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi	(7 222)	(14 425)	(7 312)	(14 441)
Premie i nagrody	(22 343)	(42 947)	(17 091)	(35 177)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(16 409)	(36 153)	(18 039)	(37 593)
	(140 419)	(283 903)	(141 157)	(278 869)
Koszty ogólnoadministracyjne				
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(50 314)	(101 045)	(53 831)	(102 374)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	(12 009)	(23 717)	(14 153)	(26 025)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(11 835)	(24 303)	(12 992)	(26 352)
Reklama i marketing	(8 183)	(16 067)	(6 994)	(16 566)
Koszty usług zarządzania gotówką, koszty usług KIR i inne koszty transakcyjne	(9 392)	(18 456)	(9 331)	(18 597)
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych	(10 635)	(21 591)	(10 117)	(21 094)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(1 324)	(3 068)	(1 581)	(3 496)
Koszty szkoleń i edukacji	(222)	(437)	(222)	(580)
Koszty nadzoru bankowego i kapitałowego	(78)	(6 485)	(34)	(4 810)
Koszty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(3 195)	(70 993)	(4 933)	(93 905)
Pozostałe koszty	(5 012)	(17 332)	(13 171)	(28 504)
	(112 199)	(303 494)	(127 359)	(342 303)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu razem	(252 618)	(587 397)	(268 516)	(621 172)

Koszty pracownicze zawierają koszty następujących świadczeń dla obecnych i byłych członków Zarządu Banku:

<i>w tys. zł</i>	01.01 – 30.06.2021	01.01 – 30.06.2020
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	7 756	6 872
Długoterminowe świadczenia pracownicze	1 312	1 421
Nagrody kapitałowe	5 176	475
	14 244	8 768

Wysokość kosztów z tytułu nagród kapitałowych w pierwszym półroczu 2021 roku uległa zwiększeniu w stosunku do okresu porównywalnego o 4 701 tys. zł. Głównym czynnikiem determinującym poziom kosztów w 2021 roku był wzrost kursu akcji Banku Handlowego w Warszawie SA pomiędzy początkiem roku, kiedy to wynosił 34,00 zł, a dniem 30 czerwca 2021 roku kiedy to wynosił 47,30 zł (w okresie porównywalnym tendencja była odwrotna tj. spadek kursu akcji z 52,20 zł do 38,90 zł).

11. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Wynik z tytułu strat oczekiwanych należności od banków				
utworzenie odpisów	(400)	(4 179)	(3 907)	(5 137)
odwrócenie odpisów	2 625	4 443	3 607	4 515
	2 225	264	(300)	(622)
Wynik z tytułu strat oczekiwanych należności od klientów				
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów	(18 214)	(37 979)	(89 107)	(179 154)
utworzenie odpisów	(70 419)	(171 045)	(123 949)	(246 903)
odwrócenie odpisów	52 890	134 518	36 050	70 440
inne	(685)	(1 452)	(1 208)	(2 691)
Odzyski od sprzedanych wierzytelności	3 055	3 086	(102)	(99)
	(15 159)	(34 893)	(89 209)	(179 253)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody				
utworzenie odpisów	(241)	-	(553)	(2 946)
odwrócenie odpisów	-	4 318	-	-
	(241)	4 318	(553)	(2 946)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych	(13 175)	(30 311)	(90 062)	(182 821)
utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(5 944)	(18 071)	(32 004)	(41 416)
rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	9 501	32 608	12 034	20 738
Wynik rezerwy na zobowiązania warunkowe	3 557	14 537	(19 970)	(20 678)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe	(9 618)	(15 774)	(110 032)	(203 499)

12. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Bieżący podatek				
Bieżący rok	18 629	(99 547)	(52 669)	(122 291)
Korekty z lat ubiegłych	2 045	2 045	-	(1 202)
	20 674	(97 502)	(52 669)	(123 493)
Podatek odroczony				
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	(38 492)	(61 362)	9 130	71 675
	(38 492)	(61 362)	9 130	71 675
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(17 818)	(158 864)	(43 539)	(51 818)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01. – 30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01. – 30.06. 2020
Zysk brutto	90 554	626 458	132 843	167 481
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(17 206)	(119 027)	(25 240)	(31 821)
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(164)	420	(2 887)	(3 065)
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym	(159)	2 965	(123)	(88)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	3 209	3 327	2 153	2 229
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(7 356)	(14 230)	(6 196)	(12 084)
Koszty płacone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	(607)	(13 489)	(937)	(17 842)
Aktywo od uśrednionej stawki podatkowej	8 392	(11 208)	(8 448)	11 556
Pozostałe różnice trwale, w tym pozostałe koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(3 927)	(7 622)	(1 861)	(703)
Ogółem obciążenie wyniku	(17 818)	(158 864)	(43 539)	(51 818)
Efektywna stawka podatkowa	19,68%	25,36%	32,77%	30,94%

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach w okresie objętym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym w I półroczu 2021 roku związany jest z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wyceną programu określonych świadczeń i wynosił (106 276) tys. zł (I półrocze 2020 roku: 62 091 tys. zł).

13. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy i reklasyfikacje ujęte w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz wyceny programu określonych świadczeń odnoszonej na pozostałe kapitały rezerwowe.

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2021 roku	538 867	(102 385)	436 482
Zmiana wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(100 244)	19 046	(81 198)
Wycena sprzedanych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przeniesiona do rachunku zysków i strat	(459 106)	87 230	(371 876)
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(20 483)	3 891	(16 592)
Stan na dzień 30 czerwca 2021 roku	(20 483)	3 891	(16 592)

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2020 roku	127 108	(24 151)	102 957
Zmiana wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	500 992	(95 189)	405 803
Wycena sprzedanych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przeniesiona do rachunku zysków i strat	(174 201)	33 098	(141 103)
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	453 899	(86 242)	367 657
Stan na dzień 30 czerwca 2020 roku	453 899	(86 242)	367 657

14. Należności od banków

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Rachunki bieżące	106 972	31 447
Lokaty	226 040	-
Kredyty i pożyczki	-	3
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	513 038	306 237
Lokaty stanowiące zabezpieczenie operacji instrumentami pochodnymi i transakcji giełdowych	57 046	234 268
Inne	1	-
Łączna wartość brutto	903 097	571 955
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(1 418)	(1 708)
Łączna wartość netto razem	901 679	570 247

Zmianę stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków przedstawia się następująco:

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Stan odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na 1 stycznia 2021 roku	(1 708)	-	-	(1 708)
Transfer między etapami	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	264	-	-	264
Różnice kursowe i inne zmiany	26	-	-	26
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2021 roku	(1 418)	-	-	(1 418)

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Stan odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na 1 stycznia 2020 roku	(2 594)	-	-	(2 594)
Transfer między etapami	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(622)	-	-	(622)
Różnice kursowe i inne zmiany	(160)	-	-	(160)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2020 roku	(3 376)	-	-	(3 376)

Na dzień 30 czerwca 2021 roku ani na 31 grudnia 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

15. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Banki i inne podmioty finansowe	328 844	601 421
Skarb Państwa	2 116 905	311 702
	2 445 749	913 123
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	2 445 749	913 123
Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu	85 822	66 521
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	85 822	66 521

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Instrumenty pochodne	2 642 202	3 370 896
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu razem	5 173 773	4 350 540

*Na dzień 30 czerwca 2021 roku papiery wartościowe (obligacje) emitowane przez banki w kwocie 309 991 tys. zł są objęte gwarancją Skarbu Państwa (31 grudnia 2020 roku: 594 367 tys. zł).

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	199 684	43 208
Instrumenty pochodne	2 917 093	3 613 214
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu razem	3 116 777	3 656 422

Na dzień 30 czerwca 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty pochodne na dzień 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty stopy procentowej	37 473 561	56 882 498	136 626 595	31 727 925	262 710 579	1 470 500	1 847 386
Instrumenty walutowe	55 469 456	21 106 680	19 663 377	1 438 228	97 677 741	562 470	458 644
Transakcje na papierach wartościowych	1 270 724	9 839	-	-	1 280 563	2 126	4 072
Transakcje związane z towarami	70 035	1 103 183	553 429	-	1 726 647	607 106	606 991
Instrumenty pochodne ogółem	94 283 776	79 102 200	156 843 401	33 166 153	363 395 530	2 642 202	2 917 093

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2020 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty stopy procentowej	18 126 821	52 151 775	115 147 528	30 051 219	215 477 343	2 164 579	2 608 037
Instrumenty walutowe	43 168 048	19 956 334	12 215 322	7 012 891	82 352 595	916 349	715 215
Transakcje na papierach wartościowych	374 290	4 183	-	-	378 473	108	158
Transakcje związane z towarami	279 390	1 496 341	746 416	-	2 522 147	289 860	289 804
Instrumenty pochodne ogółem	61 948 549	73 608 633	128 109 266	37 064 110	300 730 558	3 370 896	3 613 214

16. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Banki*, w tym:	811 722	2 450 738
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	806 544	-
Rządy centralne, w tym:	10 346 637	22 419 755
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	927 049	11 347 069
Inne podmioty finansowe	2 488 951	2 453 078
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody razem	13 647 310	27 323 571
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	13 647 310	27 323 571

*Na dzień 30 czerwca 2021 roku papiery wartościowe (obligacje) emitowane przez banki w kwocie 811 722 tys. zł są objęte gwarancją Skarbu Państwa (31 grudnia 2020 roku: 2 450 738 tys. zł).

Zmniejszenie stanu Dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody wynika ze sprzedaży inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych w celu wykorzystania korzystnej sytuacji na rynku długu w I kwartale 2021 roku. Wynik z tytułu tej sprzedaży został ujęty w Wyniku na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody pomniejszając Kapitał z aktualizacji wyceny.

17. Należności od klientów

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Należności od podmiotów sektora finansowego		
Kredyty i pożyczki	521 581	652 766
Nienotowane dłużne aktywa finansowe	1 745 354	1 745 323
Fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie	872 111	1 227 863
Inne należności	239 167	113 204
Łączna wartość brutto	3 378 213	3 739 156
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(2 095)	(3 410)
Łączna wartość netto	3 376 118	3 735 746
Należności od podmiotów sektora niefinansowego		
Kredyty i pożyczki	16 262 276	17 026 308
Nienotowane dłużne aktywa finansowe	183 989	218 945
Skupione wierzytelności	1 477 490	1 726 989
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	30 867	25 877
Inne należności	41 898	18 694
Łączna wartość brutto	17 996 520	19 016 813
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(775 614)	(838 336)
Łączna wartość netto	17 220 906	18 178 477
Należności od klientów netto razem	20 597 024	21 914 223

Zgodnie z wytycznymi Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments wartość należności w Etapie 3 prezentacyjnie powiększa się o naliczone odsetki kontraktowe w łącznej kwocie 139 206 tys. zł. na dzień 30 czerwca 2021 roku (na koniec 2020 roku w kwocie 155 923 tys. zł). Konsekwencją takiej prezentacji należności jest wzrost odpisów kredytowych o analogiczną kwotę. Zmiana ta nie ma wpływu na wartość netto należności zakwalifikowanych do Etapu 3. Efekt uwzględnienia odsetek został zilustrowany poniżej oraz w nocie „Zarządzanie Ryzykiem”.

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Łączna wartość brutto z uwzględnieniem odsetek kontraktowych w Etapie 3	21 513 939	22 911 892
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych z uwzględnieniem odsetek kontraktowych w Etapie 3	(916 915)	(997 669)
Łączna wartość netto	20 597 024	21 914 223

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności od klientów przedstawia się następująco:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2021 roku	(80 836)	(122 611)	(638 299)	(841 746)
Transfer do Etapu 1	(24 600)	19 934	4 666	-
Transfer do Etapu 2	3 776	(10 262)	6 486	-
Transfer do Etapu 3	1 375	25 495	(26 870)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	42 325	(24 520)	(55 675)	(37 870)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	-	-	(109)	(109)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	10 683	10 683

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów				
Zmniejszenie stanu odpisów w związku sprzedażą wierzytelności	-	-	89 616	89 616
Różnice kursowe i inne zmiany	115	142	1 460	1 717
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2021 roku	(57 845)	(111 822)	(608 042)	(777 709)

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

<i>w tys. zł</i>	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2020 roku				
Transfer do Etapu 1	(14 861)	14 668	193	-
Transfer do Etapu 2	5 728	(6 503)	775	-
Transfer do Etapu 3	463	13 299	(13 762)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(34 768)	(65 322)	(78 988)	(179 078)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	-	-	(76)	(76)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	13 473	13 473
Różnice kursowe i inne zmiany	(146)	(73)	688	469
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 30 czerwca 2020 roku	(94 972)	(123 883)	(636 905)	(855 760)

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Grupa nie zidentyfikowała aktywów POCI (aktywa nabyte bądź udzielone z początkową utratą wartości).

18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne w wysokości 1 229 389 tys. zł na dzień 30 czerwca 2021 roku (31 grudnia 2020 roku: 1 252 583 tys. zł) zawierają wartość firmy w kwocie 1 031 269 tys. zł, która nie uległa zmianie od dnia 31 grudnia 2020 roku. Wartość firmy przypisywana segmentowi bankowości instytucjonalnej wynosi 851 206 tys. zł, podczas gdy do bankowości detalicznej przypisuje się wartość 180 063 tys. zł.

Wartość firmy obejmowała kwotę 1 243 645 tys. zł powstałą w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie S.A. z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku oraz kwotę 2 331 tys. zł powstałą w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku. Na dzień 31 grudnia 2020 roku, w wyniku przeprowadzonego testu, dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości firmy w kwocie 214 707 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2021 nie stwierdzono przesłanek utraty wartości firmy.

19. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	976 686	1 283 356
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(757 549)	(1 109 133)
Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	219 137	174 223

Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu.

20. Inne aktywa

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Rozrachunki międzybankowe	12 347	3 404
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	33 584	25
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	101 918	102 482
Przychody do otrzymania	62 574	64 595

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	12 573	13 696
Dłużnicy różni	92 312	66 202
Rozliczenia międzyokresowe	15 544	7 156
Inne aktywa razem	330 852	257 560
w tym aktywa finansowe*	252 734	185 809

*Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych aktywów” z wyjątkiem pozycji „Przychody do otrzymania” oraz „Rozliczenia międzyokresowe”.

21. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Pozycja aktywa trwale przeznaczone do zbycia uwzględnia wartość nieruchomości przeznaczoną do sprzedaży, której wartość księgowa na dzień 30 czerwca 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku wynosiła 6 163 tys. zł.

22. Zobowiązania wobec banków

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Rachunki bieżące	1 210 959	2 280 983
Depozyty terminowe	126 509	2 486 122
Inne zobowiązania, w tym:	301 708	351 756
depozyty zabezpieczające	301 547	351 593
Zobowiązania wobec banków razem	1 639 176	5 118 861

23. Zobowiązania wobec klientów

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020
Depozyty podmiotów sektora finansowego		
Rachunki bieżące	1 688 187	1 640 351
Depozyty terminowe	2 365 119	2 931 313
	4 053 306	4 571 664
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego		
Rachunki bieżące, z tego:	35 043 771	34 602 425
klientów instytucjonalnych	18 370 058	17 296 009
klientów indywidualnych	14 523 606	13 971 308
jednostek budżetowych	2 150 107	3 335 108
Depozyty terminowe, z tego:	3 938 866	3 997 929
klientów instytucjonalnych	2 530 290	2 454 806
klientów indywidualnych	1 359 350	1 525 538
jednostek budżetowych	49 226	17 585
	38 982 637	38 600 354
Depozyty razem	43 035 943	43 172 018
Pozostałe zobowiązania		
Inne zobowiązania, w tym:	243 012	221 888
zobowiązania z tytułu kaucji	122 707	143 905
depozyty zabezpieczające	45 504	34 742
Pozostałe zobowiązania razem	243 012	221 888
Zobowiązania wobec klientów razem	43 278 955	43 393 906

24. Inne zobowiązania

w tys. zł	30.06.2021	31.12.2020
Fundusz Świadczeń Socjalnych	38 365	32 816
Rozrachunki międzybankowe	694 863	131 164
Rozrachunki międzysystemowe	1 871	1 675
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	69 283	32
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	366 198	240 235
Zobowiązania z tytułu majątku używanego na podstawie leasingu	130 355	138 381
Wierzyciele różni	159 176	140 718
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, z tego:	391 471	281 922
koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników	95 640	91 570
rezerwa na odprawy emerytalne	78 590	75 880
koszty usług IT i wsparcia operacji bankowych	70 235	46 256
koszty usług doradczych i wsparcia biznesu	10 823	8 149
inne koszty do zapłacenia	136 183	60 067
Przychody przyszłych okresów	17 587	17 654
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	80 969	20 319
Inne zobowiązania razem	1 950 138	1 004 916
w tym zobowiązania finansowe*	1 851 582	966 943

* Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych zobowiązań” z wyjątkiem pozycji „Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS” oraz „Przychody przyszłych okresów”.

25. Aktywa i zobowiązania finansowe według terminów wymagalności/zapadalności

Na dzień 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	14	903 097	697 037	-	206 060	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	2 445 749	128	-	1 085 463	828 646	531 512
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	13 647 310	-	-	159 454	8 652 988	4 834 868
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	17	3 378 213	943 451	-	689 762	1 745 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	17	17 996 520	6 134 514	1 121 768	2 290 029	6 210 685	2 239 524
Zobowiązania wobec banków	22	1 639 176	1 622 067	2 000	15 000	25	84
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	23	4 098 171	4 096 989	396	763	-	23
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	23	39 180 784	38 163 041	733 310	261 788	22 592	53

Na dzień 31 grudnia 2020 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	14	571 955	571 955	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	913 123	4 020	-	171 242	110 418	627 443
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	27 323 571	-	-	173 677	23 306 702	3 843 192
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	17	3 739 156	1 254 628	-	739 528	1 745 000	-

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	17	19 016 813	5 964 313	1 088 248	2 443 728	7 179 873	2 340 651
Zobowiązania wobec banków	22	5 118 861	5 101 752	2 000	15 000	34	75
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	23	4 605 731	4 603 444	469	1 795	-	23
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	23	38 788 175	37 912 790	639 138	213 218	22 976	53

26. Ujawnienia dotyczące instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych wykazywanych według zamortyzowanego kosztu w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

w tys. zł	Nota	30.06.2021		31.12.2020	
		Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa					
Należności od banków	14	901 679	901 679	570 247	570 247
Należności od klientów	17	20 597 024	20 536 324	21 914 223	21 749 968
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec banków	22	1 639 176	1 639 178	5 118 861	5 118 753
Zobowiązania wobec klientów	23	43 278 955	43 279 045	43 393 906	43 393 886

Metody wyceny i założenia przyjęte dla celów wyceny w wartości godziwej

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych oblicza się następująco:

- Wartość godziwą instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.
Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:
 - do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
 - do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
 - do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
 - do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe;
- Do wyceny transakcji na papierach wartościowych stosuje się bieżące notowania rynkowe lub w przypadku braku notowań, odpowiednie modele oparte na krzywych dyskontowych i forwardowych, z uwzględnieniem wartości spreadu kredytowego jeżeli istnieje taka konieczność;
- Wartości godziwe innych aktywów i zobowiązań finansowych (z wyjątkiem wyżej opisanych), określa się zgodnie z ogólnie przyjętymi modelami wyceny w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem zmian rynkowych stóp procentowych, jak i zmian marż dla danego okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwa ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.
Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody;

- Poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o modele oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
 - notowane ceny rynkowe dla danego instrumentu lub notowane ceny rynkowe dla instrumentu alternatywnego,
 - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych,
 - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego;
- Poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	2 221 580	2 952 193	-	5 173 773
instrumenty pochodne		-	2 642 202	-	2 642 202
dłużne papiery wartościowe		2 135 758	309 991	-	2 445 749
instrumenty kapitałowe		85 822			85 822
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	7 055	-	7 055
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	16	12 835 588	811 722	-	13 647 310
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		36 692	-	45 735	82 427
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	199 684	2 917 093	-	3 116 777
krótka sprzedaż papierów wartościowych		199 684	-	-	199 684
instrumenty pochodne		-	2 917 093	-	2 917 093

Na dzień 31 grudnia 2020 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	15	385 600	3 964 940	-	4 350 540
instrumenty pochodne		323	3 370 573	-	3 370 896
dłużne papiery wartościowe		318 756	594 367	-	913 123
instrumenty kapitałowe		66 521			66 521
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody*	16	24 872 833	2 450 738	-	27 323 571
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		33 614	-	44 859	78 473
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	15	43 469	3 612 953	-	3 656 422
krótka sprzedaż papierów wartościowych		43 208	-	-	43 208
instrumenty pochodne		261	3 612 953	-	3 613 214
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	98 025	-	98 025

Na dzień 30 czerwca 2021 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. (uprzywilejowana seria C) w wysokości 25 466 tys. zł oraz wartość innych udziałów mniejszościowych w wysokości 20 269 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2020 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. (uprzywilejowana seria C) w wysokości 23 380 tys. zł oraz wartość innych udziałów mniejszościowych w wysokości 21 479 tys. zł.

Sposób oszacowania wartości godziwej akcji Visa Inc uwzględnia wartość akcji Visa Inc. oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych), których stroną byłaby Visa lub Bank. Udziały mniejszościowe w spółkach Biuro Informacji Kredytowej S.A. oraz Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. wycenione zostały do wartości godziwej na podstawie wartości księgowej aktywów netto w oparciu o dostępne roczne i zaudytowane sprawozdania finansowe Spółek. Zmiany wyceny

odnoszone są do rachunku zysków i strat i prezentowane w Wyniku na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zmiany aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	
	01.01.-30.06.2021	01.01.-31.12.2020
Stan na początek okresu	44 859	61 530
Konwersja akcji - transfer do Poziomu I	-	(22 168)
Aktualizacja wyceny	876	5 497
Stan na koniec okresu	45 735	44 859

W pierwszym półroczu 2021 roku Grupa nie dokonywała transferu pomiędzy poziomami wartości godziwej instrumentów finansowych ze względu na stosowaną metodę ustalania wartości godziwej.

W pierwszym półroczu 2021 roku Grupa nie dokonywała zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

W tym samym okresie Grupa nie dokonywała zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany przeznaczenia bądź wykorzystania aktywa.

27. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu

W Grupie wartość wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych stanowi wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, który w pierwszym półroczu 2021 roku wyniósł 459 106 tys. zł (w pierwszym półroczu 2020 r. 174 201 tys. zł).

w tys. zł	II kwartał	I półrocze	II kwartał	I półrocze
	01.04.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2021	01.04.-30.06. 2020	01.01.-30.06. 2020
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody				
polskie obligacje skarbowe	3 598	416 930	68 213	172 967
bony skarbowe	-	-	1 234	1 234
bony pieniężne NBP	-	409	-	-
papiery wartościowe EBI	-	19 475	-	-
bony handlowe i obligacje przedsiębiorstw	-	22 292	-	-
	3 598	459 106	69 447	174 201

Ze względu na specyfikę działalności Grupy, zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wykazywana jest w działalności operacyjnej.

28. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia zmian wartości godziwej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej zaklasyfikowanych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przed ryzykiem wynikającym ze zmiany stóp procentowych.

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, denominowane w tej samej walucie co instrumenty zabezpieczane, w których Grupa otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej tych aktywów finansowych ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2020 r. Grupa posiadała aktywne relacje zabezpieczające, które powstały w okresie sprawozdawczym. Szczegóły dotyczące pozycji wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające oraz efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających przedstawiają tabele poniżej:

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

Stan na dzień 30 czerwca 2021 roku:

w tys. zł	Wartość nominalna	Wartość bilansowa		Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
		Aktywa	Zobowiązania		
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Transakcje IRS	1 663 000	7 055	-	Pochodne instrumenty zabezpieczające	82 205

Szczegóły dotyczące pozycji zabezpieczanych na dzień 30 czerwca 2021 roku przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Wartość bilansowa		Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej w wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
	Aktywa	Zobowiązania			
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Obligacje skarbowe	927 049	-	(6 328)	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(78 749)
Obligacje emitowane przez Banki	806 544	-	(3 435)	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(3 435)

Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozostających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji zabezpieczanych, w przypadku których zaprzestano dokonywania korekt o zyski i straty z tytułu zabezpieczania wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2021 roku wynosiła 696 tys. zł.

Informacje dotyczące efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających przedstawia tabela poniżej.

	Nieefektywność zabezpieczenia rozpoznana w rachunku zysków i strat	Pozycja w rachunku zysków i strat
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej		
Ryzyko stopy procentowej	21	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

Stan na dzień 31 grudnia 2020 roku:

w tys. zł	Wartość nominalna	Wartość bilansowa		Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
		Aktywa	Zobowiązania		
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Transakcje IRS	10 364 174	-	98 025	Pochodne instrumenty zabezpieczające	(72 336)

Szczegóły dotyczące pozycji zabezpieczanych na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Wartość bilansowa		Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla
	Aktywa	Zobowiązania			

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2021 roku

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej	wartości godziwej w wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej		ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
Ryzyko stopy procentowej			
Obligacje skarbowe	11 347 069	-	64 263
			Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
			72 891

Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozostających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji zabezpieczanych, w przypadku których zaprzestano dokonywania korekt o zyski i straty z tytułu zabezpieczania wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 103 tys. zł.

Informacje dotyczące efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia tabela poniżej:

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej	Nieefektywność zabezpieczenia rozpoznana w rachunku zysków i strat	Pozycja w rachunku zysków i strat
Ryzyko stopy procentowej	556	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

Reforma IBOR

Reforma IBOR ma na celu zwalczanie manipulacji wskaźnikami referencyjnymi oraz zapewnienie, że wskaźniki te będą wiarygodne i reprezentatywne. Odpowiednie regulacje zostały zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającej dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

W efekcie reformy wskaźników referencyjnych i ich zastąpienia alternatywnymi wskaźnikami, Grupa przedsięwzięła projekt mający na celu wdrożenie zmiany.

Tabela poniżej prezentuje wartości nominalne oraz średni ważony termin zapadalności instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających na 30 czerwca 2021 roku, na które będzie miała wpływ reforma. Pochodne instrumenty zabezpieczające zapewniają ścisłe przybliżenie zakresu ekspozycji na ryzyko zarządzane przez Bank poprzez powiązania zabezpieczające.

<i>w mln zł</i>	Wartość nominalna 2021.06.30	Średni ważony termin zapadalności (w latach)
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)		
WIBOR6M	475	6Y
WIBOR6M	298	7Y
WIBOR6M	80	8Y
WIBOR6M	810	9Y
Razem	1 663	

29. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

<i>w tys. zł</i>	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2020
Stan środków pieniężnych:			
Środki pieniężne w kasie	362 741	384 925	370 067
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	14 598 903	4 103 407	1 847 841
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	106 751	31 308	114 699
	15 068 395	4 519 640	2 332 607

30. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

31. Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W pierwszym półroczu 2021 roku nie dokonano emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych oraz ich wykupu bądź spłaty.

32. Wyplacone (lub zadeklarowane) dywidendy

W dniu 17 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2020 rok oraz uchwałę w sprawie podziału niepodzielonego zysku za 2019 rok. Obie uchwały przewidywały, że odpowiednia część zysku za 2020 rok oraz 2019 rok zostanie przeznaczona na wypłatę dywidendy pod warunkiem, że do dnia 10 września 2021 roku Komisja Nadzoru Finansowego zezwoli na jeden z określonych sposobów podziału zysku.

W dniu 20 lipca 2021 roku Bank otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące polityki dywidendowej Banku w drugiej połowie 2021 roku. Stosownie do Zalecenia KNF Bank, w zakresie podstawowych kryteriów polityki dywidendowej, spełniał wymagania kwalifikujące do wypłaty do 100% dywidendy z zysku Banku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku. Ponadto Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła Bankowi niepodejmowanie, bez uprzedniej konsultacji z organem nadzoru, innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, mogących skutkować obniżeniem bazy kapitałowej, w tym również ewentualnych wypłat dywidend z niepodzielonego zysku z lat ubiegłych (tj. z 2019 roku oraz lat wcześniejszych) oraz wykupów akcji własnych.

W związku z powyższym, w nawiązaniu do uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 17 czerwca 2021 roku w sprawie podziału zysku netto za 2020 roku, o której mowa powyżej, Zarząd Banku w dniu 20 lipca 2021 roku podjął uchwałę, na podstawie której zysk netto Banku za 2020 r. w kwocie 158 085 123,29 zł. zostanie podzielony w następujący sposób:

- dywidenda dla akcjonariuszy: 156 791 520,00 zł,
- odpis na kapitał rezerwowo: 1 293 603,29 zł.

Dzień dywidendy został ustalony na dzień 15 września 2021 roku, a termin wypłaty dywidendy na dzień 22 września 2021 roku. Liczba akcji objętych dywidendą wyniesie 130 659 600 sztuk.

33. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku

Z dniem 30 kwietnia 2021 roku zakończona została likwidacja Spółki PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji i złożony został wniosek do KRS o wykreślenie Spółki z rejestru handlowego. W dniu 23 lipca 2021 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wykreśleniu Spółki PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji z Krajowego Rejestru Sądowego.

W marcu 2020 roku Bank zawarł z DMBH warunkową umowę sprzedaży przedsiębiorstwa DMBH na rzecz Banku, pod warunkiem uzyskania przez Bank zgody na rozszerzenie licencji maklerskiej. Wyżej wymieniona umowa dotyczy przeniesienia do Banku działalności maklerskiej prowadzonej przez DMBH poprzez przeniesienie na Bank całego majątku DMBH w drodze sprzedaży przedsiębiorstwa, w tym składników majątkowych niezbędnych do prowadzenia działalności maklerskiej DMBH oraz pozostałych składników majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Finalizacja procesu połączeniowego przewidywana jest po zakończeniu procesu w Komisji Nadzoru Finansowego oraz zakończenia procesu przygotowania Banku do przejęcia przedsiębiorstwa DMBH.

34. Zmiany udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Zestawienie udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych na dzień 30 czerwca 2021 roku i zmiany w stosunku do końca 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2021	31.12.2020	tys. zł	%
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone				
Akredytywy	219 706	162 523	57 183	35,2%
Gwarancje i poręczenia udzielone	2 227 468	2 250 542	(23 074)	(1,0%)

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2021	31.12.2020	tys. zł	%
Linie kredytowe udzielone	13 944 827	14 035 449	(90 622)	(0,6%)
Pozostałe zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	338 791	53 869	284 922	528,9%
	16 730 792	16 502 383	228 409	1,4%
Akredytywy według kategorii				
Akredytywy importowe wystawione	219 706	162 523	57 183	35,2%
	219 706	162 523	57 183	35,2%

Na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone przez Grupę tworzone są rezerwy. Na dzień 30 czerwca 2021 roku kwota utworzonych rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wynosiła 32 807 tys. zł (31 grudnia 2020 roku: 47 354 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2021	31.12.2020	tys. zł	%
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne otrzymane				
Finansowe	1 000 000	-	1 000 000	100,0%
Gwarancyjne	18 074 174	17 725 578	348 596	2,0%
	19 074 174	17 725 578	1 348 596	7,6%

35. Informacja o akcjonariuszach

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 30 czerwca 2021 roku i na dzień przekazania niniejszego skonsolidowanego raportu półrocznego za pierwsze półrocze 2021 roku bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W pierwszym półroczu 2021 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie w porównaniu do końca 2020 roku.

36. Akcje emitenta będące w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Według informacji posiadanych przez Bank - jednostkę dominującą, na koniec I półrocza 2021 roku Członkowie Zarządu Banku, jak również Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji Banku.

Stan akcji Banku posiadanych przez osoby Zarządzające i Nadzorujące Bank w poprzednich okresach prezentuje poniższa tabela:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na koniec 2020 roku	Ilość akcji na koniec I półrocza 2020 roku
Andrzej Olechowski*	Przewodniczący Rady Nadzorczej	2 200	2 200
Razem		2 200	2 200

*W czerwcu 2021 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, o których mowa w Nocie 40.

Osoby nadzorujące i zarządzające nie zadeklarowały posiadania opcji na akcje Banku.

37. Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W I półroczu 2021 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności lub zobowiązań Grupy, którego wartość byłaby znacząca. W ocenie Grupy żadne z pojedynczych postępowania toczących się przed sądem, organem administracji publicznej

lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stanowią zagrożenia dla płynności finansowej Grupy.

- W dniu 27 maja 2019 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rigall Arteria Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. o zapłatę kwoty 386.139.808,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz kwoty 50.017.463,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które nie doprowadziło do zawarcia umowy, w związku z czym sprawa jest w toku przed sądem pierwszej instancji.

W dniu 10 lutego 2020 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rotsa Sales Direct sp. z o.o. o zapłatę kwoty 419.712.468,48 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz kwoty 33.047.245,20 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które nie doprowadziło do zawarcia umowy, w związku z czym sprawa jest w toku przed sądem pierwszej instancji.

W ocenie Banku, wysokość roszczeń zgłaszanych przez spółki nie jest zasadna. Potwierdzeniem takiego stanowiska Banku są korzystne dla Banku prawomocne rozstrzygnięcia wcześniej podejmowanych przez spółki kroków prawnych przeciwko Bankowi.

- Według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank był między innymi stroną 19 postępowań sądowych związanych z terminowymi operacjami finansowymi. Z tej liczby 15 postępowań nie zostało prawomocnie zakończonych, trzy postępowania toczą się w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym, zaś w jednej sprawie zostało wydane prawomocne orzeczenie, lecz nie upłynął jeszcze termin od wniesienia skargi kasacyjnej od tego orzeczenia. W 13 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 6 jako powód. Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz ich skuteczności względem klientów Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku.
- Bank był stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard i jednym z adresatów decyzji Prezesa UOKiK w tej sprawie. Postępowanie to dotyczyło praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczeniu dostępu do rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. Decyzja Prezesa UOKiK była przedmiotem rozważań w postępowaniach odwoławczych. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720 zł. W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny ponownie zmienił zaskarżony wyrok SOKiK oddalając wszystkie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, również w zakresie modyfikacji nałożonych na banki kar, na skutek czego została przywrócona pierwotnie nałożona na Bank kara w kwocie 10 228 470 zł. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, a sprawa została przekazana Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozpoczęło się ponownie postępowanie apelacyjne. W pierwszym kwartale 2018 roku Bank otrzymał zwrot kary. Wyrokiem z dnia 23 listopada 2020 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok SOKiK z 21 listopada 2013 r. i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.
- Bank uważnie obserwuje zmiany otoczenia prawnego wynikające z orzecznictwa sądowego, które dotyczy kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych, w tym wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 3 października 2019 roku w sprawie C 260/18. Bank dostrzega szereg wątpliwości interpretacyjnych wynikających z ww. wyroku. Wątpliwości te, na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego, nie dają jeszcze podstawy do rzetelnej i racjonalnej oceny wpływu wyroku na toczące się przed sądami krajowymi postępowania. Oczekiwana uchwała Izby Cywilnej Sądu Najwyższego w zakresie zagadnień, co do których sądy nadal orzekają niejednolicie, została przesunięta na wrzesień 2021 roku. Trwają konsultacje między organami publicznymi w celu oceny skutków ewentualnego rozstrzygnięcia SN. Warto jednak zauważyć, że poza wątpliwościami w sprawach sądowych, należy mieć na uwadze ostatnie działania Komisji Nadzoru Finansowego, zmierzające do wyznaczenia kierunku i zakresu ewentualnych ugod pomiędzy bankami i kredytobiorcami frankowymi. Część banków rozpoczęło proces oferowania klientom ugod w zakresie sporów dotyczących kredytów CHF.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank posiadał należności z tytułu detalicznych kredytów hipotecznych indeksowanych kursem CHF w kwocie bilansowej brutto 51 mln zł. W 2020 roku Bank utworzył rezerwy portfelową z tego tytułu w kwocie 13 mln zł. Oszacowanie rezerwy zakładało w wiodącym scenariuszu konwersję kredytu frankowego na kredyt złotowy oprocentowany według odpowiedniej stopy referencyjnej WIBOR, powiększonej o odpowiednią marżę. Ponadto oszacowanie uwzględniało prawdopodobieństwa realizacji rozważanych scenariuszy, jak również ilość spraw sądowych,

złożonych skarg, otoczenie rynkowe oraz wielkość portfela kredytów będących przedmiotem analizy.

Bank nie zmienił oszacowania rezerwy w pierwszym półroczu 2021 roku, która w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujęta jest pozycji Rezerwy.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku Bank został pozwany w 33 sprawach dotyczących kredytu indeksowanego do CHF na łączną kwotę 9,8 mln zł (większość spraw znajduje się w pierwszej instancji).

- W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał wyrok w sprawie C 383/18, w którym wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) należy interpretować w ten sposób, że „prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta”. Znaczy to, że zgodnie z przepisem Dyrektywy, wyżej wskazane prawo konsumenta obejmuje koszty, zarówno związane z okresem kredytowania, jak i te, które takiego związku nie wykazują. Bank w związku z wykonywaniem czynności bankowych mieszczących się w definicji kredytu konsumenckiego pobierał prowizje, które w swojej konstrukcji nie były związane z okresem kredytowania, w związku z czym nie podlegały redukcji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego. TSUE orzekł w sprawie wykładni przepisu Dyrektywy, która nie jest bezpośrednio wiążąca dla podmiotów prawa krajowego.

Począwszy od 28 września 2020 roku Bank, stosując „metodę liniową”, zwraca prowizje wszystkim konsumentom, którzy spłacili kredyt konsumencki przed terminem wynikającym z umowy, po 11 września 2019 roku, o ile prowizja została pobrana w okresie obowiązywania umowy o kredyt konsumencki.

13 listopada 2020 roku Bank otrzymał postanowienie o wszczęciu postępowania UOKiK w sprawie praktyki polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość kosztów (obliczoną tzw. metodą liniową), które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu.

Postępowanie zostało zakończone wydaniem przez UOKiK 6 maja 2021 roku tzw. decyzji zobowiązującej, po złożeniu przez Bank satysfakcjonujących regulatora zobowiązań co do zmiany praktyki. Zgodnie z treścią decyzji, konsumenci, którzy w okresie od 18 grudnia 2011 roku do 10 września 2019 roku dokonali spłaty pożyczki gotówkowej lub pożyczki do karty przed terminem umownym, jeżeli zawarli umowę o wskazane produkty również w powyższym okresie, w celu odzyskania nadpłaconej kwoty mogą wnosić o ponowne rozliczenie prowizji wskazując produkt i umowę oraz numer rachunku bankowego, na który ma nastąpić zwrot. Bank jest zobowiązany do zakończenia sporów sądowych dotyczących rozliczenia prowizji, w których stronami są konsumenci oraz do poinformowania o treści decyzji w sposób w niej określony, w szczególności poprzez publikację komunikatu na stronie internetowej oraz komunikację e-mail. Decyzja jest wykonywana zgodnie z jej treścią i terminami w niej zawartymi.

Bank tworzy rezerwy na potencjalne zwroty prowizji dotyczące pożyczek przedpłaconych przed 11 września 2019 roku oraz spodziewanych przyszłych przedpłat. Oszacowanie bierze pod uwagę strukturę portfela, obserwowane i oczekiwane reklamacje oraz spodziewane krzywe przedpłat. Bank stale monitoruje poziom rezerw z tego tytułu, a koszty z tytułu aktualizacji założeń tych rezerw w pierwszej połowie 2021 roku wyniosły 4,6 mln zł.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku Bank został pozwany w 603 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego na łączną kwotę 2,7 mln zł.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę, utworzone są odpowiednie rezerwy. Wartość rezerw z tytułu spraw spornych według stanu na 30 czerwca 2021 roku r. wynosi 5,5 miliona zł (3,7 miliona zł według stanu na 31 grudnia 2020 roku). Wartości te nie uwzględniają rezerw opisanych w punktach powyżej związanych z wyrokami TSUE.

Z tytułu spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem w pierwszym półroczu 2021 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia.

38. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

w tys. zł	30.06.2021		31.12.2020	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Kredyty udzielone	98	54	111	24
Depozyty				
Rachunki bieżące	5 334	25 005	22 332	12 859

w tys. zł	30.06.2021		31.12.2020	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Depozyty terminowe	-	24 619	1 447	28 369
Razem depozyty	5 334	49 625	23 779	41 228

*W czerwcu 2021 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, o których mowa w Nocie 40.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku nie zawierano transakcji gwarancji i poręczeń z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Wszystkie transakcje Banku z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

Koszty pracownicze za pierwsze półrocze 2021 roku zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 14 244 tys. zł (za pierwsze półrocze 2020 roku: 8 768 tys. zł).

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, członek Zarządu jest zobowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

39. Jednostki powiązane

Transakcje z jednostkami powiązanymi

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, podczas gdy jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Citigroup Inc. W ramach prowadzonej działalności biznesowej, podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc.

Transakcje z jednostkami powiązanymi wynikają z bieżącej działalności Grupy i obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank, ani jednostki zależne od Banku nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne. Żadna z transakcji z podmiotami powiązanymi nie została zawarta na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

	30.06.2021	31.12.2020
Należności	46 328	159 920
Zobowiązania, w tym:	2 107 088	3 369 500
Depozyty*	1 229 043	902 610
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	689 563	660 287
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	551 631	624 039
Zobowiązania warunkowe udzielone	347 243	341 675
Zobowiązania warunkowe otrzymane	90 726	56 639
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane),	49 237 008	51 607 831
Instrumenty stopy procentowej	1 352 543	5 509 016
Instrumenty walutowe	46 227 366	44 642 237
Transakcje na papierach wartościowych	793 775	195 504
Transakcje związane z towarami	863 324	1 261 074

*w tym depozyty jednostki dominującej w kwocie 12 tys. zł (31 grudnia 2020 roku: 12 tys. zł)

<i>w tys. zł</i>	01.01.-30.06. 2021	01.01.-30.06. 2020
Przychody z tytułu odsetek i prowizji*	19 523	17 545
Koszty z tytułu odsetek i prowizji*	2 154	5 115
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	91 153	82 857
Pozostałe przychody operacyjne	3 169	4 127

*w tym przychody z tytułu odsetek i prowizji w kwocie 394 tys. zł. (za I półrocze 2020 roku: 458 tys. zł) oraz koszty z tytułu odsetek i prowizji w kwocie 0 tys. zł (za I półrocze 2020 roku: 0 tys. zł) dotyczą jednostki dominującej

Grupa osiąga dochody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back to back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Grupy oraz domykające pozycję własną Grupy. Na dzień 30 czerwca 2021 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi wynosiła 137 932 tys. zł (31 grudnia 2020 roku: 36 248 tys. zł).

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone (uwzględniające odzwierciedlony w kosztach Banku podatek VAT) w I półroczu 2021 roku jak również w I półroczu 2020 roku, z tytułu zawartych umów dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Banku usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych, przychody zaś dotyczyły w szczególności świadczenia przez Bank na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych.

W pierwszym półroczu 2021 roku miała miejsce kapitalizacja nakładów inwestycyjnych związanych z pracami nad modyfikacją funkcjonalności systemów informatycznych Banku. Łączna kwota płatności na rzecz podmiotów Citigroup Inc. z tego tytułu wyniosła 21 503 tys. zł (w I półroczu 2020 roku: 40 970 tys. zł).

40. Inne istotne informacje

Zmiany osobowe w organach Banku

W dniu 25 marca 2021 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Panią Natalię Bożek do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku na trzyletnią kadencję.

W dniu 26 maja 2021 roku Rada Nadzorcza Banku postanowiła z dniem 18 czerwca 2021 roku powołać Panią Elżbietę Światopełk-Czetwertyńską w skład Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku na trzyletnią kadencję. Kadencja rozpoczyna się w dniu 18 czerwca 2021 roku. Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku postanowiła powierzyć Pani Elżbiecie Światopełk-Czetwertyńskiej tymczasowe kierowanie pracami Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. w okresie od dnia 18 czerwca 2021 roku do dnia powołania jej na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A..

Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku postanowiła powołać Panią Elżbietę Światopełk-Czetwertyńską na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A., pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Powołanie nastąpi z dniem wyrażenia powyżej wskazanej zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego. W ramach wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Pani Elżbieta Światopełk-Czetwertyńska pełniła będzie funkcję Prezesa Zarządu Banku.

W dniu 17 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało z dniem 18 czerwca 2021 roku w skład Rady Nadzorczej, na nową wspólną trzyletnią kadencję, Panią Kristine Braden, Panią Jenny Grey, Pana Marka Kapuścińskiego, Pana Gonzalo Luchetti, Pana Franka Mannion, Panią Annę Rulkiewicz, Pana Sławomira S. Sikorę oraz Panią Barbarę Smalską.

41. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 20 lipca 2021 roku Bank otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące polityki dywidendowej Banku. W nawiązaniu do powyższych zdarzeń Zarząd Banku w dniu 20 lipca 2021 roku podjął uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2020 rok. Dodatkowe informacje dotyczące wypłaty dywidendy znajdują się w Nocie 32.

Członkowie Zarządu Banku

19.08.2021	Elżbieta Światopełk-Czetwertyńska	Wiceprezes Zarządu kierująca pracami Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	Natalia Bożek	Wiceprezes Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	Dennis Hussey	Wiceprezes Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	Maciej Kropidłowski	Wiceprezes Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	Barbara Sobala	Wiceprezes Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	James Foley	Członek Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja
19.08.2021	Katarzyna Majewska	Członek Zarządu
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja

www.citihandlowy.pl
Bank Handlowy w Warszawie S.A.

citi handlowy®

Znaki Citi oraz Citi Handlowy stanowią zarejestrowane znaki towarowe Citigroup Inc., używane na podstawie licencji. Spółce Citigroup Inc., oraz jej spółkom zależnym przysługują również prawa do niektórych innych znaków towarowych tu użytych.